

ds

ASOCIAȚIA “GRUPUL DE ACȚIUNE LOCALĂ SUCEAVA SUD-EST”

GHIDUL SOLICITANTULUI

-Versiunea 07-

Mai 2020

MĂSURA M2-6A

“SPRIJIN PENTRU CREAREA SAU DEZVOLTAREA DE ACTIVITĂȚI NON AGRICOLE”

CUPRINS

Capitolul 1	Definiții și abrevieri.....	2
Capitolul 2	Prevederi generale.....	7
Capitolul 3	Depunerea proiectelor.....	14
Capitolul 4	Categoriile de beneficiari eligibili.....	14
Capitolul 5	Condiții minime obligatorii pentru acordarea sprijinului.....	19
Capitolul 6	Cheltuieli eligibile și neeligibile.....	20
Capitolul 7	Selecția proiectelor.....	24
Capitolul 8	Valoarea sprijinului nerambursabil.....	31
Capitolul 9	Completarea, depunerea și verificarea dosarului cererii de finanțare.....	31
Capitolul 10	Contractarea fondurilor.....	42
Capitolul 11	Obținerea avansului.....	43
Capitolul 12	Achizițiile.....	44
Capitolul 13	Termenele limită și condițiile pentru depunerea cererilor de plată a avansului și a celor aferente tranșelor de plată.....	46
Capitolul 14	Monitorizarea proiectului.....	47
Capitolul 15	Documentele atașate cererii de finanțare.....	48

CAPITOLUL 1. DEFINIȚII ȘI ABREVIERI

Definiții :

Achiziție simplă – reprezintă dobândirea, în urma aplicării unei proceduri de licitație, respectiv de selecție de oferte / conform bazei prețuri de referință publicată pe site-ul AFIR, de către beneficiarul privat al finanțării prin PNDR, a unor bunuri cum ar fi utilaje și instalații tehnologice fără montaj și servicii, precum cel de consultanță, dacă este cazul, prin atribuirea unui contract de achiziție.

Achiziție complexă care prevede construcții montaj – reprezintă dobândirea, în urma aplicării unei proceduri de licitație, respectiv de selecție de oferte de către beneficiarul finanțării prin PNDR a unor bunuri cum ar fi utilaje și instalații tehnologice cu montaj și/ sau lucrări de construcții și instalații și servicii prin atribuirea unui contract de achiziție.

Activitate agricolă – conform cu prevederile art. 4(1)(c) din Reg. 1307/2013 înseamnă după caz:

- producția, creșterea sau cultivarea de produse agricole, inclusiv recoltarea, mulgerea, reproducerea animalelor și deținerea acestora în scopuri agricole;
- menținerea unei suprafețe agricole într-o stare care o face adecvată pentru pășunat sau pentru cultivare, fără nicio acțiune pregătitoare care depășește cadrul metodelor și al utilajelor agricole uzuale, cu respectarea normelor de ecocondiționalitate, sau
- efectuarea unei activități minime pe suprafețele agricole menținute în mod obișnuit într-o stare adecvată pentru pășunat sau pentru cultivare, pe terenul arabil prin îndepărtarea vegetației prin lucrări de cosit sau discuit sau prin erbicidare cel puțin o dată pe an, iar pe pajiștile permanente, prin pășunat cu asigurarea echivalentului unei încărcături minime de 0,3 UVM/ha cu animalele pe care le exploatează sau un cosit anual, în conformitate cu prevederile legislației specifice în domeniul pajiștilor. În cazul pajiștilor permanente, situate la altitudini de peste 1800 m, menținute în mod natural într-o stare adecvată pentru pășunat, activitatea minimă constă în pășunat cu asigurarea unei încărcături minime de 0,3 UVM/ha cu animalele pe care le exploatează.

În cazul viilor și livezilor activitatea agricolă minimă presupune cel puțin o tăiere anuală de întreținere și cel puțin o cosire anuală a ierbii dintre rânduri sau o lucrare anuală de întreținere a solului.

Activitate complementară – reprezintă activitatea care se desfășoară în scopul completării/dezvoltării/optimizării activității principale sau activității de bază a solicitantului (pentru care are codurile CAEN autorizate), desfășurată de acesta anterior depunerii proiectului.

Activitate mestesugărească - producerea și comercializarea produselor care pastrează specificul execuției manuale și artizanat, prestarea serviciilor care presupun un număr mai mare de operații executate manual în practicarea lor sau au ca scop promovarea meșteșugurilor, a meseriilor, a produselor și serviciilor cu specific tradițional (exemple: sculptura, cioplitul sau prelucrarea artistică a lemnului, confecționarea instrumentelor muzicale, împletituri din fibre vegetale și textile, confecționarea obiectelor ceramice, grafică sau pictură, prelucrarea pielii, metalelor, etc);

Activități productive – activități în urma cărora se realizează unul sau mai multe produse pentru care prelucrarea s-a încheiat, care au parcurs în întregime fazele procesului de producție și care sunt utilizate ca atare, fără să mai suporte alte transformări, putând fi depozitate în vederea livrării sau expediate direct clienților, fabricarea produselor textile, îmbrăcăminte, articole de marochinărie, articole de hârtie și carton; fabricarea produselor chimice, farmaceutice; activități de prelucrare a produselor lemnoase;

industrie metalurgică, fabricare construcții metalice, mașini, utilaje și echipamente; fabricare produse electrice, electronice, producere de combustibil din biomasă în vederea comercializării; producerea și utilizarea energiei din surse regenerabile pentru desfășurarea propriei activități, ca parte integrantă a proiectului, etc.

Activități/ servicii turistice – servicii agroturistice de cazare, servicii turistice de agrement dependente sau independente de o structură de primire agroturistică cu funcțiuni de cazare și servicii de alimentație publică;

Activități/servicii de agrement – ansamblul mijloacelor, echipamentelor, evenimentelor și activităților oferite de către unitățile de cazare sau unitățile specializate, capabile să ofere turiștilor o stare de bună dispoziție, de plăcere sau relaxare

Beneficiar-persoana juridică care a realizat un proiect de investiții și care a încheiat un contract de finanțare cu AFIR pentru accesarea fondurilor europene prin FEADR

Cerere de finanțare – solicitarea completată electronic pe care potențialul beneficiar o depune în vederea obținerii finanțării nerambursabile

Contribuție publică – fondurile nerambursabile alocate proiectelor de investiții prin FEADR. Aceasta este asigurată prin contribuția Uniunii Europene și Guvernul României

Contribuția privată – o sumă de bani care reprezintă implicarea financiară obligatorie a persoanei care solicită fonduri nerambursabile și pe care trebuie să o utilizeze în vederea realizării propriului proiect de investiții. Contribuția privată reprezintă un anumit procent din valoarea eligibilă a proiectului de investiții, variabil în funcție de categoria de beneficiari eligibili și de tipul investiției propuse spre finanțare. Contribuția privată trebuie să acopere diferența dintre co-finanțarea publică (fondurile europene nerambursabile) și valoarea eligibilă a proiectului. Contribuția privată poate fi asigurată fie din surse proprii, valabil în cazul potențialilor beneficiari care dețin deja fondurile necesare pentru contribuția financiară proprie, dar îndeplinesc condițiile contractării unui credit bancar

Co-finanțarea publică – reprezintă fondurile nerambursabile alocate proiectelor de investiție prin FEADR. Aceasta este asigurată prin contribuția Uniunii Europene și a Guvernului României.

Data acordării ajutorului de minimis– data la care dreptul legal de a primi ajutorul este conferit beneficiarului în conformitate cu regimul juridic național aplicabil

Derulare proiect - totalitatea activităților derulate de beneficiarul FEADR de la semnarea contractului de finanțare până la finalul perioadei de monitorizare a proiectului

Dosarul cererii de finanțare – cererea de finanțare împreună cu celelalte documente anexate

Eligibilitate – îndeplinirea condițiilor și a criteriilor minime de către un solicitant așa cum sunt precizate în Ghidul Solicitantului, Cererea de Finanțare și Contractul de Finanțare pentru FEADR

Evaluare – acțiune procedurală prin care documentația ce însoțește Cererea de Finanțare este analizată pentru verificarea îndeplinirii criteriilor de eligibilitate și pentru selectarea proiectului în vederea contractării

Exploatația agricolă - este o unitate tehnico-economică ce își desfășoară activitatea sub o gestiune unică și are ca obiect de activitate exploatarea terenurilor agricole și/sau activitatea zootehnică.

Fermier – înseamnă o persoană fizică sau juridică (de drept public sau privat) sau un grup de persoane fizice sau juridice indiferent de statutul juridic pe care un astfel de grup și membrii săi îl dețin în temeiul legislației naționale, a cărui exploatare se situează pe teritoriul României și care desfășoară o activitate agricolă.

Fișa măsurii – document ce descrie motivația sprijinului financiar nerambursabil oferit, obiectivele, aria de aplicare și acțiunile prevăzute, tipurile de investiții, categoriile de beneficiari eligibili și tipul sprijinului

Fonduri nerambursabile – fonduri acordate unei persoane juridice în baza unor criterii de eligibilitate pentru realizarea unei investiții încadrate în aria de finanțare a măsurii și care nu trebuie returnate-singurele excepții sunt nerespectarea condițiilor contractuale și nerealizarea investiției / serviciului conform proiectului aprobat de AFIR

Furnizare de servicii – servicii medicale, sanitar-veterinare; reparații mașini, unelte, obiecte casnice; consultanță, contabilitate, juridice, audit; servicii în tehnologia informației și servicii informatice; servicii tehnice, administrative, transport rutier de mărfuri în contul terților, alte servicii destinate populației din spațiul rural, etc.

Ghidul solicitantului - reprezintă detalierea tehnică și financiară ce cuprinde setul de informații necesare solicitantului pentru pregătirea, derularea și implementarea proiectului, elaborat pentru fiecare măsură inclusă în SDL, document care se aprobă de organele de conducere ale Grupului de Acțiune Locală Suceava Sud-Est (conform prevederilor statutare) și publicat pe site-ul www.galsuceavasudest.ro.

Modificările Ghidului solicitantului nu vor aduce atingere sesiunii lansate de GAL aflată în curs de derulare, cu excepția situației în care intervin modificări ale legislației europene sau naționale care impun acest lucru. În această situație, GAL va informa potențialii solicitanți despre modificările survenite.

Implementare proiect – totalitatea activităților derulate de beneficiarul FEADR de la semnarea contractului/deciziei de finanțare până la data depunerii ultimei tranșe de plată

Întreprindere - orice entitate care desfășoară o activitate economică pe o piață, indiferent de forma juridică, de modul de finanțare sau de existența unui scop lucrativ al acesteia.

Întreprindere în activitate - întreprinderea care desfășoară activitate economică și are situații financiare anuale aprobate corespunzătoare ultimului exercițiu financiar încheiat;

Întreprindere în dificultate - o întreprindere care se află în cel puțin una din situațiile următoarele situații:

i.) În cazul unei societăți comerciale cu răspundere limitată (alta decât un IMM care există de cel puțin trei ani sau, în sensul eligibilității pentru ajutor pentru finanțare de risc, un IMM aflat la 7 ani de la prima sa vânzare comercială care se califică pentru investiții pentru finanțare de risc în urma unui proces de diligență efectuat de un intermediar financiar selectat), atunci când mai mult de jumătate din capitalul său social subscris a dispărut din cauza pierderilor acumulate. Această situație survine atunci când deducerea pierderilor acumulate din rezerve (și din toate celelalte elemente considerate în general ca făcând parte din fondurile proprii ale societății) conduce la un rezultat negativ care depășește jumătate din capitalul social subscris. În sensul acestei dispoziții, „societate cu răspundere limitată” se referă în special la tipurile de societăți menționate în anexa I la Directiva 2013/34/UE (1), iar „capital social” include, dacă este cazul, orice capital suplimentar.

ii.) În cazul unei societăți comerciale în care cel puțin unii dintre asociați au răspundere nelimitată pentru creanțele societății (alta decât un IMM care există de cel puțin trei ani sau, în sensul eligibilității pentru ajutor pentru finanțare de risc, un IMM aflat la 7 ani de la prima sa vânzare comercială care se califică pentru investiții pentru finanțare de risc în urma unui proces de diligență efectuat de un intermediar financiar selectat), atunci când mai mult de jumătate din capitalul propriu așa cum reiese din contabilitatea societății a dispărut din cauza pierderilor acumulate. În sensul prezentei dispoziții, „o societate comercială în care cel puțin unii dintre asociați au răspundere nelimitată pentru creanțele societății” se referă în special la acele tipuri de societăți menționate în anexa II la Directiva 2013/34/UE.

iii.) Atunci când întreprinderea face obiectul unei proceduri colective de insolvență sau îndeplinește criteriile prevăzute în dreptul intern pentru ca o procedură colectivă de insolvență să fie deschisă la cererea creditorilor săi.

iv.) Atunci când întreprinderea a primit ajutor pentru salvare și nu a rambursat încă **împrumutul** sau nu a încetat garanția sau a primit ajutoare pentru restructurare și face încă obiectul unui plan de restructurare.

Întreprinderea unică – în conformitate cu prevederile art.2 alin.(2) din Regulamentul (UE) nr.1.407/2013 include toate întreprinderile între care există cel puțin una dintre relațiile următoare:

i.) o întreprindere deține majoritatea drepturilor de vot ale acționarilor sau ale asociaților unei alte întreprinderi;

ii.) o întreprindere are dreptul de a numi sau revoca majoritatea membrilor organelor de administrare, de conducere sau de supraveghere ale unei alte întreprinderi;

iii.) o întreprindere are dreptul de a exercita o influență dominantă asupra altei întreprinderi în temeiul unui contract încheiat cu întreprinderea în cauză sau în temeiul unei prevederi din contractul de societate sau din statutul acesteia;

iv.) o întreprindere care este acționar sau asociat al unei alte întreprinderi și care controlează singură, în baza unui acord cu alți acționari sau asociați ai acelei întreprinderi, majoritatea drepturilor de vot ale acționarilor sau ale asociaților întreprinderii respective.

Întreprinderile care întrețin, cu una sau mai multe întreprinderi, relațiile la care se face referire la punctele i-iv sunt considerate întreprinderi unice.

Investiția nouă - cuprinde lucrările de construcții-montaj, utilaje, instalații, achiziția de echipamente și/sau dotari, care se realizează pentru construcții noi sau pentru construcțiile existente **căroră li se schimbă destinația** sau pentru construcții aparținând întreprinderilor **căroră li s-au retras autorizațiile de funcționare și nu-și schimbă destinația inițială.**

Modernizare – cuprinde lucrările de construcții-montaj și instalații privind reabilitarea infrastructurii și/sau consolidarea construcțiilor, reutilizarea/dotarea, extinderea (dacă este cazul) construcțiilor aferente întreprinderilor în funcțiune, care se realizează pe amplasamentele existente, fără modificarea destinației/funcționalității inițiale

Măsura – definește aria de finanțare prin care se poate realiza cofinanțarea proiectelor (reprezintă o sumă de activități cofinanțate prin fonduri nerambursabile)

Produsele și serviciile meșteșugărești, de mică industrie și artizanale - sunt produsele și serviciile executate de meșteșugari și artizani în serie mică sau unicat, fie complet manual, fie cu ajutorul uneltelor manuale sau chiar mecanice, atât timp cât contribuția manuală a meșteșugarului sau artizanului rămâne componentă substanțială a produsului finit, fiind caracterizate prin faptul că:

- sunt produse fără restricții privind cantitatea și folosind materiale brute, neprelucrate, apelând în general la resursele naturale;

- natura specială a produselor meșteșugărești și artizanale derivă din trăsăturile lor distinctive, care pot fi: artistice, creative, culturale, decorative, tradiționale, simbolice și semnificative din punct de vedere comunitar și religios;

- cuprind o arie largă de obiecte și activități, care valorifică tehnicile, materiile prime, formele și ornamentele tradiționale, precum și ale creației populare din diferite genuri;

- produse și servicii cu valoare artistică, dar și utilitară, care păstrează specificul execuției manuale și tradiționale.

- produsele de artă populară - sunt produsele realizate de creatorii și meșterii populari, care păstrează caracterul autentic și specificul etnic și/sau cultural al unei anumite zone.

Proiecte neconforme - proiectele al căror punctaj rezultat în urma evaluării AFIR este mai mic decât pragul de calitate lunar/trimestrial corespunzător sau proiectele încadrate greșit din punct de vedere al alocării financiare aferente unei măsuri/sub-măsuri/ componentă (alocare distinctă).

Reprezentantul legal –reprezentant al proiectului care depune Cererea de finanțare și în cazul în care Cererea de finanțare va fi selectată, semnează Contractul de Finanțare. Acesta trebuie să aibă responsabilități și putere decizională din punct de vedere financiar în cadrul societății;

Solicitant – persoană juridică, potențial beneficiar al sprijinului nerambursabil prin FEADR

Spațiul rural - totalitatea comunelor la nivel de unitate administrativ-teritorială, comuna fiind cea mai mică unitate administrativ-teritorială, nivel NUTS 5. Având în vedere legislația națională - Legea 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul și Legea nr. 351/2001 privind aprobarea Planului național de planificare teritorială, spațiul rural este reprezentat de totalitatea comunelor cu satele componente.

Submăsura – definește aria de finanțare prin care se poate realiza cofinanțarea proiectelor (reprezintă o sumă de activități cofinanțate prin fonduri nerambursabile).

Tehnologia informației sau/ și Tehnologia informației și a comunicațiilor abreviat (cel mai adesea IT) TI respectiv TIC, este tehnologia necesară pentru prelucrarea (procurarea, procesarea, stocarea, convertirea și transmiterea) informației, în particular prin folosirea computerelor pe multiple domenii legate de date și informații, cum ar fi: procesoare, calculatoare, hardware și software, limbaje de programare, structuri de date și altele (managementul datelor, construcția de hardware pentru calculatoare, proiectarea de software, administrarea sistemelor informaționale).

Valoare eligibilă a proiectului – suma cheltuielilor pentru bunuri, servicii, lucrări care se încadrează în Lista cheltuielilor eligibile precizată în prezentul manual și care pot fi decontate prin FEADR. Procentul de cofinanțare publică și privată se calculează prin raportare la valoarea eligibilă a proiectului

Valoare neeligibilă a proiectului – reprezintă suma cheltuielilor pentru bunuri, servicii și/sau lucrări care sunt încadrate în Lista cheltuielilor neeligibile precizată în prezentul manual și, ca atare, nu pot fi decontate prin FEADR. Cheltuielile neeligibile nu vor fi luate în calcul pentru stabilirea procentului de cofinanțare publică. Cheltuielile neeligibile vor fi suportate financiar în întregime de către beneficiarul proiectului

Valoarea totală a proiectului – suma cheltuielilor eligibile și neeligibile pentru bunuri, servicii și lucrări

Abrevieri :

AFIR – Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale, instituție publică cu personalitate juridical, subordonată Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale. Scopul AFIR îl constituie derularea Fondului European Agricol pentru Dezvoltare Rurală, atât din punct de vedere tehnic, cât și financiar

APIA – Agenția de Plăți și Intervenție în Agricultură – instituție publică subordonată Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale – derulează fondurile europene pentru implementarea măsurilor de sprijin finanțate din Fondul European pentru Garantare în Agricultură

CDRJ – Compartiment de Dezvoltare Rurală Județean

CRFIR – Centrul Regional pentru Finanțarea Investițiilor Rurale, structură organizatorică a AFIR la nivelul regiunilor de dezvoltare ale României (la nivel național există 8 centre regionale)

DGDR – AM PNDR – Direcția Generală pentru Dezvoltare Rurală – Autoritatea de Management pentru Programul Național de Dezvoltare Rurală

FEADR – Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală, este un instrument de finanțare creat de Uniunea Europeană pentru implementarea Politicii Agricole Comune

GAL – Grup de Acțiune Locală

MADR – Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale

OJFIR – Oficiul Județean pentru Finanțarea Investițiilor Rurale, structură organizatorică a AFIR la nivel județean

PNDR – Programul Național de Dezvoltare Rurală este documentul pe baza căruia va putea fi accesat Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și care respectă liniile directoare strategice de dezvoltare rurală a Uniunii Europene

SDL – Strategie de Dezvoltare Locală

DATLIN – Direcția Asistență Tehnică, LEADER și Investiții Non-Agricole din cadrul AFIR

SLIN – CRFIR - Serviciul LEADER și Investiții Non-Agricole din cadrul Centrului Regional pentru Finanțarea Investițiilor Rurale

SLIN – OJFIR - Serviciul LEADER și Investiții Non-Agricole din cadrul Oficiului Județean pentru Finanțarea Investițiilor Rurale

CE SLIN – OJFIR – Compartimentul de Evaluare, din cadrul Serviciului LEADER și Investiții Non-Agricole al Oficiului Județean pentru Finanțarea Investițiilor Rurale

CI SLIN – OJFIR – Compartimentul de Implementare, din cadrul Serviciului LEADER și Investiții Non-Agricole al Oficiului Județean pentru Finanțarea Investițiilor Rurale

CAPITOLUL 2 . PREVEDERI GENERALE

2.1 Descrierea generală a Măsurii

În regiunea Suceava Sud –Est activitatea economică predominantă se desfășoară în sectorul agricol și zootehnic. Având în vedere faptul că, în cea mai mare parte activitatea agricolă are un caracter sezonier, promovarea ocupării forței de muncă și a spiritului antreprenorial, precum și reducerea fluctuațiilor sezoniere a locurilor de muncă devine un obiectiv important al dezvoltării teritoriului. Diversificarea economică asigură creșterea veniturilor gospodăriilor agricole și ocuparea forței de muncă, contribuind la un mai bun echilibru teritorial, atât din punct de vedere economic și social, precum și la dezvoltarea durabilă în zonele rurale. Mediul de afaceri joacă un rol important în promovarea creșterii economice durabile, contribuind în egală măsură la crearea de noi oportunități de angajare și la îmbunătățirea competitivității regiunii Suceava Sud-Est. Având în vedere că o mare parte din veniturile locuitorilor regiunii sunt provenite din activități agricole, se impune necesitatea sprijinirii creării sau dezvoltării activităților non agricole care vor contribui la revitalizarea economiei rurale prin crearea de noi locuri de muncă pentru populația rurală în sectorul non agricol și creșterea veniturilor acesteia. Măsura va contribui la reducerea sărăciei și dezvoltarea economică în regiune, contribuind astfel la prioritatea 6 din PNDR 2014-2020. Se va acorda prioritate sectoarelor cu potențial ridicat de dezvoltare identificate în Acordul de Parteneriat, în concordanță cu Strategia Națională de Competitivitate. Scopul măsurii este dezvoltarea de activități non agricole pentru fermierii de mici dimensiuni sau membrii familiilor lor și în general, pentru micii întreprinzători din mediul rural. Prin această măsură se va urmări și dezvoltarea agroturismului dar și dezvoltarea și menținerea activităților meșteșugărești tradiționale. Având în vedere tendința de migrare a populației tinere către mediul urban sau în străinătate, cu atât mai

mult se impune o atenție deosebită pentru stimularea acestei categorii în vederea dezvoltării spațiului rural și a reducerii tendinței de îmbătrânire a populației.

Nevoile identificate la nivelul teritoriului ca urmare a analizei SWOT și a analizei diagnostic ce au conturat această măsură constau în :

- obținerea cu greutate a surselor financiare necesare pentru asigurarea cofinanțării în cadrul proiectelor
- migrarea forței de muncă activă în străinătate și mediul urban
- numărul mediu al salariaților scăzut (3,55% la nivelul anului 2014 conform datelor statistice INS)
- rata șomajului este ridicată (~4 % la nivelul anului 2014 conform datelor statistice ale INS)
- forță de muncă preponderentă în sectorul agricol
- accentuarea tendinței tinerilor de a părăsi zona din cauza lipsei locurilor de muncă
- lipsa inițiativelor pentru orientarea profesională a tinerilor, reconversie profesională
- sector non agricol slab dezvoltat
- caracterul sezonier al activităților economice preponderent desfășurate în sectorul agricol determină reducerea veniturilor
- locuri de muncă puține
- grad de dezvoltare economică scăzut din cauza fondurilor insuficiente și a interesului scăzut pentru investiții noi

Obiectivul general al măsurii este creșterea competitivității economice a regiunii Suceava Sud-Est, respectiv crearea și diversificarea activităților economice prin valorificarea resurselor locale.

Obiectivele specifice urmărite în cadrul acestei măsuri sunt :

- sprijinirea dezvoltării economice și crearea de oportunități și facilități atractive pentru potențialii investitori autohtoni sau străini
- crearea și menținerea locurilor de muncă în spațiul rural
- reducerea gradului de dependență față de agricultură
- crearea și diversificarea serviciilor pentru populația rurală prestate de către microîntreprinderi
- creșterea numărului de activități non-agricole desfășurate pe teritoriul GAL/ dezvoltarea activităților non- agricole existente
- diversificarea activităților economice ale fermierilor sau membrilor gospodăriilor agricole prin practicarea de activități neagricole în vederea creșterii veniturilor și creării de alternative ocupaționale.

Măsura contribuie la îndeplinirea obiectivului de dezvoltare rurală iii) – Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă.

Măsura contribuie la prioritățile prevăzute la Art. 5 din Regulamentul U.E. nr. 1305/2013 – P6.(Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale).

Măsura corespunde obiectivelor Art. 19 – Dezvoltarea exploatațiilor și a întreprinderilor din Reg. UE nr. 1305/2013, alineatul (1), litera b).

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție 6A) – Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă, prevăzut la art.5, Reg. UE nr.1305/2013.

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. UE nr.1305/2013 – Mediu, climă și inovare.

Prin măsură sunt susținute proiectele ce vizează producerea și utilizarea energiei regenerabile, prelucrarea deșeurilor, investiții ce vor contribui la adaptarea activității societăților la schimbările climatice și la adoptarea în cadrul activităților a unor practici prietenoase cu mediul. Având în vedere că o parte din regiunea Suceava Sud-Est se află în cadrul zonei protejate Natura 2000, este cu atât mai necesar ca fiecare membru implicat în dezvoltarea comunității să adopte practici prietenoase cu mediul în vederea evitării degradării zonelor. De asemenea prin intermediul măsurii vor avea prioritate investițiile în agroturism, promovându-se în acest sens desfășurarea de activități responsabile care să protejeze și să nu degradeze mediul înconjurător. Finanțarea diversificării activităților non agricole în mediul rural va contribui la simularea beneficiarilor de a adopta metode și tehnologii inovatoare în activitatea desfășurată, în vederea creșterii atractivității regiunii. Orice schimbări/îmbunătățiri realizate de societăți cu scopul de a îmbunătăți situația economică actuală, poziția pe piață, diversificarea activității, condițiile de muncă ale personalului sau protejarea mediului înconjurător constituie parte integrantă a procesului de inovare.

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: Nu este cazul

Sinergia cu alte măsuri din SDL: Măsura M2.6A - Sprijin pentru crearea sau dezvoltarea de activități non agricole contribuie la prioritatea P6- Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale împreună cu măsurile M1.6B - Dezvoltarea și modernizarea serviciilor sociale în vederea creșterii calității vieții, inclusiv pentru integrarea minorităților locale în regiunea "Suceava Sud Est" și M3.6B - Dezvoltarea, modernizarea și extinderea infrastructurii pentru populația din regiunea Suceava Sud Est.

Valoarea adăugată a măsurii

Valoarea adăugată a măsurii constă în dezvoltarea mediului de afaceri din regiunea Suceava Sud Est, prin sprijinirea diversificării activităților agricole și crearea a noi locuri de muncă. Pentru echilibrarea regiunii din punct de vedere socio-economic este necesară promovarea antreprenorialului, în scopul dezvoltării durabile a teritoriului. Având în vedere și implicarea în proporție majoritară a populației în activități agricole, precum și obținerea unor venituri care fluctuează în funcție de sezon, crearea sau dezvoltarea activităților non agricole devine o condiție obligatorie pentru creșterea calității vieții în mediul rural. De asemenea, prin intermediul măsurii vor fi sprijinite investițiile în agroturism. Având în vedere potențialul turistic al zonei, astfel de investiții vor contribui la promovarea regiunii și la dezvoltarea armonioasă a regiunii, creând astfel condițiile de menținere a populației în mediul rural prin asigurarea unor surse alternative de venituri. Diversificarea activităților la nivelul regiunii Suceava Sud Est va aduce valoare adăugată teritoriului și prin soluțiile inovative și de protejare a mediului înconjurător care sunt promovate prin intermediul măsurii.

2.2 Contribuția publică totală a măsurii

Valoarea publică totală alocată măsurii, conform Anexei 4 a Planului de finanțare din Strategia de Dezvoltare Locală este de **32.512,74 Euro**.

2.3 Tipul sprijinului, sumele aplicabile și rata sprijinului

Tipul sprijinului

- rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv de solicitant
- plata în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100% din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45(4) și art. 63 ale R(UE) nr. 1305/2013.

Sume aplicabile și rata sprijinului

Sprijinul public nerambursabil **pentru un proiect** în cadrul acestei măsuri este de maximum **32.512,74 Euro**.

Intensitatea sprijinului public acordat în cadrul acestei măsuri este de **70%** din totalul cheltuielilor eligibile și poate fi **majorat până la 90%** în următoarele cazuri:

- pentru solicitanții care desfășoară *activități de producție, servicii medicale, sanitar-veterinare și agroturism*;
- pentru *fermierii* care își diversifică activitatea de baza agricolă prin dezvoltarea unor activități neagricole.

Pentru **fermieri** intensitatea sprijinului nerambursabil este de 90%, în cazul în care aceștia sunt:

- a) **persoane fizice autorizate (PFA, II, IF)** care desfășoară activitatea agricolă (codul CAEN autorizat să fie aferent unei activități agricole), înregistrate în registrul APIA /ANSVSA / Registrul agricol, cu cel puțin 12 luni consecutive înaintea depunerii Cererii de Finanțare și solicitantul a obținut venit brut din care veniturile din activitățile agricole reprezintă cel puțin 50% din total venit brut în anul precedent depunerii Cererii de finanțare;
- b) **persoane juridice - micro întreprinderi și întreprinderi mici** care desfășoară activitatea agricolă (codul CAEN autorizat să fie aferent unei activități agricole), înregistrate în registrul APIA /ANSVSA / Registrul agricol, cu cel puțin 12 luni consecutive înaintea depunerii Cererii de finanțare și solicitantul a obținut venituri din exploatare, din care veniturile din activitățile agricole reprezintă cel puțin 50% din total venituri din exploatare, în anul precedent depunerii Cererii de finanțare.

Sprijinul public nerambursabil :

- se acordă cu respectarea prevederilor Regulamentului (CE) nr. 1.407/2013;

-se acordă în baza Ordinului MADR nr. **1731/2015** și ordin MADR nr. **107/2017** privind aprobarea schemei de ajutor de minimis "Sprijin pentru implementarea acțiunilor în cadrul strategiei de dezvoltare locală"

-nu va depăși 200.000 euro/beneficiar pe durata a trei exerciții financiare consecutive, cu excepția întreprinderilor unice care efectuează transport de mărfuri în contul terților sau contra cost, pentru care sprijinul nu depășește suma de 100.000 euro pe durata a trei exerciții financiare consecutive.

Aceste ajutoare *de minimis* nu pot fi utilizate pentru achiziționarea de vehicule pentru transportul rutier de mărfuri, autoturisme sau autovehicule de transport persoane.

2.4 Legislația aplicată măsurii

Legislație națională :

Ordonanța de urgență nr.44/2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale cu modificările și completările ulterioare

Legea nr. 15/1990 privind reorganizarea unităților economice de stat ca regii autonome și societăți comerciale, cu modificările și completările ulterioare;

Legea nr. 31/1990 privind societățile comerciale – Republicare, cu modificările și completările ulterioare;

Legea nr. 82/ 1991 a contabilității – Republicare, cu modificările și completările ulterioare;

Legea nr.160/1998 pentru organizarea și exercitarea profesiei de medic veterinar;

Legea nr. 36/1991 privind societățile agricole și alte forme de asociere în agricultură, cu modificările și completările ulterioare

Legea nr. 227/ 2015 privind Codul Fiscal, cu modificările și completările ulterioare;

Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare;

Legea nr. 346/ 2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, cu modificările și completările ulterioare;

Legea nr. 359/2004 privind simplificarea formalităților la înregistrarea în registrul comerțului a persoanelor fizice, asociațiilor familiale și persoanelor juridice, înregistrarea fiscală a acestora, precum și la autorizarea funcționării persoanelor juridice, cu modificările și completările ulterioare

Legea nr.566/2004 a cooperăției agricole, cu modificările și completările ulterioare;

Legea nr.1/2005 privind organizarea și funcționarea cooperăției, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

Legea nr.85/2006 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență, cu modificările și completările ulterioare.

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 142/2008 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național Secțiunea a VIII - a - zone cu resurse turistice, aprobată prin Legea 190/2009, cu modificările și completările ulterioare.

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 6/2011 pentru stimularea înființării și dezvoltării microîntreprinderilor de către întreprinzătorii debutanți în afaceri, cu modificările și completările ulterioare;

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, cu modificările și completările ulterioare;

Ordonanța de urgență a Guvernului nr.49/2015 privind gestionarea financiară a fondurilor europene nerambursabile aferente politicii agricole comune, politicii comune de pescuit și politicii maritime integrate la nivelul Uniunii Europene, precum și a fondurilor alocate de la bugetul de stat pentru perioada de programare 2014-2020 și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul garanțării, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.56/2016;

Hotărârea Guvernului nr. 907/2016 privind etapele de elaborare și conținutul-cadru al documentațiilor tehnico-economice aferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice;

Hotărârea Guvernului nr. 218/2015 privind registrul agricol pentru perioada 2015-2019, cu modificările și completările ulterioare;

Hotărârea Guvernului nr. 226/ 2015 privind stabilirea cadrului general de implementare a măsurilor programului național de dezvoltare rurală cofinanțate din Fondul European

Ordin ANSVSA nr.17/2008 pentru aprobarea Normei sanitare veterinare privind procedura de înregistrare și controlul oficial al unităților în care se desfășoară activități de asistență medical-veterinară.

Ordinul MEF nr. 858/ 2008 privind depunerea declarațiilor fiscale prin mijloace electronice de transmitere la distanță, cu modificările și completările ulterioare;

Ordinul MEF nr. 3512/ 2008 privind documentele financiar-contabile, cu modificările și completările ulterioare;

Ordinul ANSVSA nr. 16/ 2010 pentru aprobarea Normei sanitare veterinare privind procedura de înregistrare/autorizare sanitar-veterinară a unităților/centrelor de colectare/exploatațiilor de origine și a mijloacelor de transport din domeniul sănătății și al bunăstării animalelor, a unităților implicate în depozitarea și neutralizarea subproduselor de origine animală care nu sunt destinate consumului uman și a produselor procesate, cu modificările și completările ulterioare;

Ordinul MADR nr. 22/ 2011 privind reorganizarea Registrului fermelor, care devine Registrul unic de identificare, în vederea accesării măsurilor reglementate de politica agricolă comună, cu modificările și completările ulterioare;

Ordinul ANT nr. 65/2013 cu modificările și completările ulterioare al ANT privind Norme de clasificare a structurilor de turism;

Ordinul președintelui ANT nr. 221/2015 pentru modificarea Normelor metodologice privind eliberarea certificatelor de clasificare a structurilor de primire turistice cu funcțiuni de cazare și alimentație publică, a licențelor și brevetelor de turism, aprobate prin Ordinul președintelui Autorității Naționale pentru Turism nr. 65/2013;

Ordinul MFP nr. 65/ 2015 privind principalele aspecte legate de întocmirea și depunerea situațiilor financiare anuale și a raportărilor contabile anuale ale operatorilor economici la unitățile teritoriale ale Ministerului Finanțelor Publice, cu modificările și completările ulterioare;

Hotărârea Guvernului nr. 31/1996 pentru aprobarea Metodologiei de avizare a documentațiilor de urbanism privind zone și stațiuni turistice și a documentațiilor tehnice privind construcții din domeniul turismului

Ordinul MADR nr.1731/2015 privind instituirea schemei de ajutor de minimis "Sprijin acordat microîntreprinderilor și întreprinderilor mici din spațiul rural pentru înființarea și dezvoltarea activităților economice neagricole", cu modificările și completările ulterioare;

Ordin MADR nr. 107/2017 privind aprobarea schemei de ajutor de minimis "Sprijin pentru implementarea acțiunilor în cadrul strategiei de dezvoltare locală"

Legislație europeană :

Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului, cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul (UE) nr. 1305/2013 privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1698/2005 al Consiliului, cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul (UE) nr. 1310/2013 al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a anumitor dispoziții tranzitorii privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR), de modificare a Regulamentului (UE) nr. 1305/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește resursele și repartizarea acestora pentru anul 2014 și de modificare a Regulamentului (CE) nr. 73/2009 al Consiliului și a Regulamentelor (UE) nr. 1307/2013, (UE) nr. 1306/2013 și (UE) nr. 1308/2013 ale Parlamentului European și ale Consiliului în ceea ce privește aplicarea acestora în anul 2014, cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul delegat (UE) nr. 807/2014 de completare a Regulamentului (UE) nr. 1305/2013 al Parlamentului European și al Consiliului privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de introducere a unor dispoziții tranzitorii, cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 808/2014 al Comisiei de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1305/2013 al Parlamentului European și al Consiliului privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR), cu modificările și completările ulterioare;

Recomandarea 2003/361/CE din 6 mai 2003 privind definirea microîntreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii

R (UE) nr. 1407/2013 privind aplicarea art.107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene referitor la ajutoarele de minimis

Comunicarea Comisiei nr. 2008/C155/02 cu privire la aplicarea art. 87 și 88 din Tratatul CE privind ajutoarele de stat sub formă de garanții

Comunicarea Comisiei nr. 2008/C14/02 cu privire la revizuirea metodei de stabilire a ratelor de referință și de actualizare

Linii directe comunitare privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor aflate în dificultate

2.5 Aria de aplicabilitate a măsurii

Teritoriul acoperit de GAL: localitățile Boroaia, Dolhești, Drăgușeni, Forăști, Vadu Moldovei.

CAPITOLUL 3. DEPUNEREA PROIECTELOR

3.1 Locul unde se vor depune proiectele este sediul Asociației “Grupul de Acțiune Locală Suceava Sud-Est”, Loc. Vadu-Moldovei, Str. Principală Nr.389 (în incinta Primăriei).

3.2 Perioada de depunere a proiectelor se stabilește în funcție de modalitatea de desfășurare a sesiunilor și va fi anunțată prin calendarul estimativ de lansare a sesiunilor de selecție și prin apelul de selecție lansat pentru fiecare sesiune (în forma detaliată și simplificată), care vor fi postate pe site-ul GAL. Apelul de selecție în forma simplificată va fi afișat la sediile primăriilor din teritoriul GAL și va fi publicat în presa scrisă cu distribuție la nivelul județului/presa on-line. Varianta detaliată a apelului de selecție va fi disponibilă, pe suport tipărit, la sediul GAL.

3.3 Alocarea pe sesiune : fondurile alocate acestei măsuri reprezintă suma totală aferentă măsurii M2 /6A din Planul de finanțare, respectiv **32.512,74 Euro**.

3.4 Punctajul minim pe care trebuie să-l obțină un proiect pentru a putea fi selectat pentru finanțare : **10 puncte**.

CAPITOLUL 4. CATEGORIILE DE BENEFICIARI ELIGIBILI

Conform fișei tehnice a măsurii M2/6A-“Sprijin pentru crearea sau dezvoltarea de activități non agricole”, **beneficiarii direcți** pentru sprijinul nerambursabil acordat prin această măsură trebuie să fie :

- micro- întreprinderi și întreprinderi non-agricole mici existente și nou înființate din spațiul rural aferent GAL Suceava Sud Est ;
- fermieri sau membri ai unor gospodării agricole care își diversifică activitatea de bază agricolă prin dezvoltarea unei activități non-agricole în zona rurală în cadrul întreprinderii deja existente, încadrabile în micro-întreprinderi și întreprinderi mici, cu excepția persoanelor fizice neautorizate.

O micro-întreprindere este considerată nou înființată (start-up) dacă este înființată în anul depunerii Cererii de Finanțare sau dacă nu a înregistrat activitate până în momentul depunerii acesteia, dar nu mai mult de 3 ani fiscali consecutivi.

ATENȚIE ! Persoanele fizice neautorizate nu sunt eligibile.

Microîntreprinderile și întreprinderile mici, atât cele existente cât și cele nou înființate (start-up) trebuie să-și desfășoare activitatea propusă prin proiect în spațiul LEADER din microregiunea Suceava Sud Est, punctul/punctele de lucru pentru activitățile aferente investiției finanțate prin proiect, trebuie să fie amplasate în microregiunea Suceava Sud Est.

În cazul în care activitatea propusă prin proiect se desfășoară la sediul social, acesta trebuie să fie în microregiunea Suceava Sud Est.

Categoriile de solicitanți eligibili în cadrul măsurii M2/6A „Sprijin pentru crearea și dezvoltarea de activități non-agricole”, în funcție de forma de organizare sunt:

- **Persoana fizică autorizată** (înființată în baza OUG nr. 44/ 16 aprilie 2008) cu modificările și completările ulterioare;
- **Întreprinderi individuale** (înființate în baza OUG nr. 44/ 16 aprilie 2008) cu modificările și completările ulterioare;
- **Întreprinderi familiale** (înființate în baza OUG nr. 44/ 16 aprilie 2008) cu modificările și completările ulterioare;
- **Societate în nume colectiv – SNC** (înființată în baza Legii nr. 31/1990, cu modificările și completările ulterioare);
- **Societate în comandită simplă – SCS** (înființată în baza Legii nr. 31/ 1990, cu modificările și completările ulterioare);
- **Societate pe acțiuni – SA** (înființată în baza Legii nr. 31/ 1990, cu modificările și completările ulterioare);
- **Societate în comandită pe acțiuni – SCA** (înființată în baza Legii nr. 31/ 1990, cu modificările și completările ulterioare);
- **Societate cu răspundere limitată – SRL** (înființată în baza Legii nr. 31/ 1990, cu modificările și completările ulterioare);
- **Societate comercială cu capital privat** (înființată în baza Legii nr. 15/ 1990, cu modificările și completările ulterioare);
- **Societate agricolă** (înființată în baza Legii nr. 36/1991) cu modificările și completările ulterioare;
- **Societate cooperativă agricolă de gradul 1 și societăți cooperatice meșteșugărești și de consum de gradul 1** (înființate în baza Legii nr. 1/ 2005), care au prevăzute în actul constitutiv ca obiectiv desfășurarea de activități neagricole;
- **Cooperativă agricolă de grad 1** (înființată în baza Legii nr. 566/ 2004) de exploatare și gestionare a terenurilor agricole și a efectivelor de animale

ATENȚIE! În cadrul Măsurii 2/6A, solicitantul trebuie să aibă capital 100% privat.

Solicitanții eligibili trebuie să se încadreze în categoria:

- **Micro-întreprindere** – maximum 9 salariați și realizează o cifră de afaceri anuală netă sau dețin active totale de până la 2 milioane euro, echivalent în lei.
- **Întreprindere mică** – între 10 și 49 de salariați și realizează o cifră de afaceri anuală netă sau dețin active totale de până la 10 milioane euro, echivalent în lei.

IMPORTANT!

Dovada încadrării în categoria de micro-întreprindere sau întreprindere mică se face în baza **Declarației privind încadrarea întreprinderii în categoria întreprinderilor mici și mijlocii** și a **Calculului pentru întreprinderile partenere sau legate**, completate în conformitate cu anexele la Legea nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, cu modificările și completările ulterioare. Dacă există neconcordanțe între verificările realizate prin intermediul ONRC,

Declarația privind încadrarea întreprinderii în categoria întreprinderilor mici și mijlocii și calculul pentru întreprinderile partenere sau legate, se vor solicita informații suplimentare pentru corectarea acestora.

În vederea identificării relației în care se află întreprinderea solicitantă cu alte întreprinderi, raportată la capitalul sau la drepturile de vot deținute ori la dreptul de a exercita o influență dominantă, se vor respecta prevederile art.4¹ din Legea nr. 346/2004.

Întreprinderile autonome sunt definite la art. 4² din Legea nr. 346/2004, întreprinderile partenere la art. 4³ iar întreprinderile legate la art. 4⁴ din Legea nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii. O întreprindere nu poate fi considerată micro-întreprindere sau întreprindere mică dacă cel puțin 25% din capitalul social ori din drepturile de vot ale acesteia sunt controlate, direct sau indirect, în comun ori cu titlu individual, de către una sau mai multe organisme ori colectivități publice conform art. 4⁵ al Legii nr. 346/2004.

Datele utilizate pentru calculul numărului mediu de salariați, cifra de afaceri netă anuală și activele totale sunt cele raportate în situațiile financiare aferente exercițiului financiar precedent, aprobate de adunarea generală a acționarilor sau asociaților” conform art 6(1) al Legii nr. 346/2004.

Dacă la data întocmirii situațiilor financiare anuale întreprinderea nu se mai încadrează în plafoanele stabilite la art. 3 și 4, aceasta nu își va pierde calitatea de întreprindere mică, mijlocie sau micro-întreprindere decât dacă depășirea acestor plafoane se produce în două exerciții financiare consecutive.”, conform art. 6 (2) al Legii nr. 346/2004.

Pentru o întreprindere nou înființată, numărul de salariați este cel declarat în Declarația privind încadrarea întreprinderii în categoria întreprinderilor mici și mijlocii și poate fi diferit de numărul de salariați prevăzut în proiect.

Se va verifica condiția de întreprinderi legate sau partenere sau autonoma pentru încadrarea în categoria de micro-întreprindere sau întreprindere mică.

Solicitantul trebuie să respecte următoarele:

- să fie persoană juridică română;
- **să aibă capital 100% privat**
- să acționeze în nume propriu;
- să asigure surse financiare stabile și suficiente pe tot parcursul implementării proiectului

Pentru categoriile de beneficiari care, după selectarea/contractarea proiectului, precum și în perioada de monitorizare, își schimbă tipul și dimensiunea întreprinderii avute la data depunerii cererii de finanțare, în sensul trecerii de la categoria de microîntreprindere la categoria de mică sau mijlocie, respectiv de la categoria întreprindere mică sau mijlocie la categoria alte întreprinderi, cheltuielile pentru finanțare rămân eligibile, cu respectarea prevederilor legale în vigoare

Solicitanții/beneficiarii pot depune proiecte aferente măsurilor de investiții derulate prin GAL Suceava Sud Est, cu respectarea condițiilor prevăzute la art. 3 și art. 6 din HG nr. 226/2015 privind stabilirea cadrului general de implementare a măsurilor Programului național de dezvoltare rurală cofinanțate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și de la bugetul de stat, cu modificările și completările ulterioare.

Beneficiarii indirecti sunt :

- populația din regiunea Suceava Sud-Est
- populația care va beneficia de locurile de muncă create în cadrul măsurii
- bugetul local, prin contribuțiile achitate de către beneficiari

Conform prevederilor Ghidului de implementare a sub-măsurii 19.2- V03, dacă un solicitant a mai depus același proiect și în cadrul altei măsuri din PNDR, acesta nu poate fi depus și la GAL, cu excepția situațiilor în care statutul proiectului depus la AFIR este “retras”/”neconform”/”neeligibil”.

Solicitanții înregistrați în registrul debitorilor AFIR, atât pentru programul SAPARD, cât și pentru FEADR, sunt eligibili dacă achită integral datoria față de AFIR, inclusiv dobânzile și majorările de întârziere până la semnarea contractelor de finanțare, conform HG 226/2015, art. 6, lit.a).

La depunerea Cererii de finanțare, în funcție de caz, solicitanții se vor angaja prin declarație pe propria răspundere, că vor prezenta proiectul tehnic la data semnării contractului de finanțare, data prevăzută în notificarea AFIR, conform HG 226/2015 cu modificările și completările ulterioare.

Un solicitant poate depune și derula în același timp mai multe proiecte de servicii și investiții finanțate în cadrul sub-măsurii 19.2 cu respectarea cumulativă a următoarelor condiții, conform HG 226/2015, art. 24, alin. (5) :

- să facă dovada, dacă este cazul, a existenței cofinanțării private, cumulată pentru toate proiectele
- să respecte condițiile generale de eligibilitate
- să respecte regulile ajutoarelor de minimis
- nu creeze artificial condițiile necesare pentru a obține în mod necuvenit un avantaj, cu respectarea prevederilor legale în vigoare

Categoriile de solicitanți restricționați de la finanțare în cadrul acestei măsuri sunt:

- a) solicitanții/beneficiarii, după caz, înregistrați în Registrul debitorilor AFIR, atât pentru Programul SAPARD, cât și pentru FEADR, până la achitarea integrală a datoriei față de AFIR, inclusiv a dobânzilor și majorărilor de întârziere;
- b) solicitanții/beneficiarii, după caz, care au contracte de finanțare pentru proiecte nerealizate încetate din proprie inițiativă, pentru un an de la data rezilierii, iar solicitanții/beneficiarii care au contracte de finanțare încetate pentru nerespectarea obligațiilor contractuale din inițiativa AFIR, pentru 2 ani de la data rezilierii;
- c) beneficiarii Programului SAPARD sau ai cofinanțării FEADR, care se află în situații litigioase cu AFIR, până la pronunțarea definitivă a instanței de judecată în litigiul dedus judecății
- d) solicitanții care s-au angajat prin declarație la depunerea cererii de finanțare că vor depune dovada cofinanțării la contractare sau că vor depune proiectul tehnic și nu prezintă documentele la data prevăzută în notificare din motive neimputabile acestora, nu vor mai putea accesa programul timp de un an de la notificare.

În conformitate cu prevederile art.60 din Regulamentul UE nr.1306/2013, nu sunt eligibili beneficiarii care au creat în mod artificial condițiile necesare pentru a beneficia de finanțare în cadrul măsurilor PNDR 2014-2020.

Condițiile care trebuie îndeplinite de solicitanți în perioada de implementare și monitorizare a proiectului sunt :

- după încheierea contractului de finanțare, toate activitățile pe care solicitantul se angajează să le efectueze prin investiție, atât la faza de implementare a proiectului cât și în perioada de monitorizare, activități pentru care cererea de finanțare a fost selectată pentru finanțare nerambursabilă, devin condiții obligatorii
- conform prevederilor HG 226/2015, în situația neîndeplinirii obligațiilor prevăzute în contractele de finanțare, recuperarea sprijinului financiar se realizează în mod proporțional cu gradul de neîndeplinire a acestora. Dacă neîndeplinirea obligațiilor contractuale afectează eligibilitatea proiectului sau condițiile de selectare pentru finanțare, recuperarea sprijinului financiar se realizează integral
- în situația în care, la verificarea oricărei cereri de plată, sau la verificările efectuate în perioada de monitorizare, se constată că aceste condiții nu mai sunt îndeplinite de către proiect sau beneficiar, plățile vor fi sistate, contractul de finanțare va fi reziliat și toate plățile efectuate de AFIR până la momentul constatării neregulilor vor fi încadrate ca debite în sarcina beneficiarului, la dispoziția AFIR
- conform prevederilor HG 226/2015, durata de execuție a investiției cofinanțate din FEADR este de **3 ani** de la data semnării contractului de finanțare pentru proiectele care prevăd investiții cu construcții montaj și de **2 ani** pentru investițiile în achizițiile de utilaje, instalații, echipamente și dotări noi (fără leasing financiar). Durata de execuție prevăzută poate fi prelungită cu maxim 6 luni, cu acordul prealabil al AFIR și cu aplicarea penalităților specifice, prevăzute în contractul de finanțare, la valoarea rămasă. Durata de execuție prevăzută în Contractul de finanțare se suspendă în situația în care pe parcursul implementării proiectului se impune obținerea, din motive neimputabile beneficiarului, de avize/acorduri/autorizații, după caz, pentru perioada de timp necesară obținerii acestora
- contribuția publică se recuperează dacă în termen de 5 ani de la efectuarea plății finale către beneficiar, activele corporale și necorporale rezultate din implementarea proiectelor cofinanțate din FEADR fac obiectul uneia din următoarele situații :
  - încetarea sau delocalizarea unei activități productive în afara zonei vizate de SDL, respectiv de criteriile în baza cărora proiectul a fost selectat și contractat;
  - modificarea proprietății asupra unui element de infrastructură care dă un avantaj nejustificat unei întreprinderi sau organism public;
  - modificarea substanțială care afectează natura, obiectivele sau condițiile de realizare și care ar determina subminarea obiectivelor inițiale ale acestuia;
  - realizarea unei activități neeligibile în cadrul investiției finanțate din fonduri nerambursabile.
- durata de valabilitate a Contractului de Finanțare cuprinde durata de execuție a contractului, la care se adaugă **5 ani** de monitorizare de la data ultimei plăți efectuate de Autoritatea Contractantă. Beneficiarul este obligat să nu înstrăineze sau/și să modifice substanțial investiția realizată prin proiect pe perioada de valabilitate a Contractului de Finanțare;

- în cazul în care se constată că beneficiarul a creat în mod artificial condițiile necesare pentru a beneficia de finanțare, în orice etapă de derulare a proiectului, acesta este declarat neeligibil și se procedează la recuperarea sprijinului financiar, dacă s-au efectuat plăți
- în cazul constatării unei nereguli cu privire la încheierea ori executarea contractului, inclusiv în cazul în care beneficiarul este declarat în stare de incapacitate de plată sau a fost declanșată procedura insolvenței/falimentului, precum și în situația în care Autoritatea Contractantă constată că cele declarate pe propria răspundere de beneficiar, prin reprezentanții săi, nu corespund realității sau documentele/autorizațiile/avizele depuse în vederea obținerii finanțării nerambursabile sunt constatate ca fiind neadevărate/false/incomplete/expirate/inexacte/nu corespund realității, Autoritatea Contractantă poate înceta valabilitatea contractului, de plin drept, printr-o notificare scrisă adresată beneficiarului, fără punere în întârziere, fără nici o altă formalitate și fără intervenția instanței judecătorești. În aceste cazuri, beneficiarul va restitui integral sumele primite ca finanțare nerambursabilă, împreună cu dobânzi și penalități în procentul stabilit conform dispozițiilor legale în vigoare, și în conformitate cu dispozițiile contractuale. Prin excepție, în situația în care neîndeplinirea obligațiilor contractuale nu este de natură a afecta condițiile de eligibilitate și selecție a proiectului, recuperarea sprijinului financiar se va realiza în mod proporțional cu gradul de neîndeplinire.

CAPITOLUL 5. CONDIȚII MINIME OBLIGATORII PENTRU ACORDAREA SPRIJINULUI

Condițiile minime obligatorii pentru acordarea sprijinului beneficiarilor eligibili în cadrul măsurii M2/6A- “Sprijin pentru crearea sau dezvoltarea de activități non agricole” se referă la eligibilitatea solicitantului și la condițiile de eligibilitate a proiectului.

Categoriile de solicitanți eligibili sunt prezentate la Cap. 4 al prezentului Ghid.

Condiții minime obligatorii pentru acordarea sprijinului

- solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili
- localizarea proiectului pentru care se solicită finanțarea trebuie să fie în spațiul rural din regiunea Suceava Sud-Est. Investiția și activitatea trebuie să se realizeze pe teritoriul GAL, dar comercializarea producției poate fi realizată și în afara teritoriului GAL
- investiția trebuie să se încadreze în cel puțin unul din tipurile de sprijin prevăzute prin sub-măsură
- întreprinderea nu trebuie să fie în dificultate în conformitate cu Liniile directoare privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor în dificultate
- investiția va fi precedată de o evaluare a impactului preconizat asupra mediului și dacă aceasta poate avea efecte negative asupra mediului, în conformitate cu legislația în vigoare menționată în capitolul 8.1 din PNDR.
- Solicitantul trebuie să demonstreze capacitatea de a asigura co-finanțarea investiției

➤ Viabilitatea economică a investiției trebuie să fie demonstrată pe baza prezentării unei documentații tehnico-economice

➤ Solicitantul trebuie să asigure întreținerea/ mentenanța investiției pe o perioadă de min 5 ani de la ultima plată

Condițiile de eligibilitate au fost preluate din fișa tehnică a măsurii din SDL, fiind completate cu condiții minime generale pentru acordarea sprijinului specifice tipurilor de operațiuni prevăzute în legislația europeană și legislația națională specifică cu incidență în domeniul de interes, cu respectarea prevederilor Cap. 8.1 din PNDR 2014-2020, HG 226/2015, Ghidului de implementare a sub-măsurii 19.2-V03 și a Manualului de procedură pentru implementarea sub-măsurii 19.2-V05.

Investiția se va realiza, cu respectarea prevederilor Ordinului MADR nr.1.731/2015, privind instituirea schemei de ajutor de minimis "Sprijin acordat microîntreprinderilor și întreprinderilor mici din spațiul rural pentru înființarea și dezvoltarea activităților economice neagricole", cu modificările și completările ulterioare, prevederile Ordinului MADR nr. 107/2017 privind aprobarea schemei de ajutor de minimis "Sprijin pentru implementarea acțiunilor în cadrul strategiei de dezvoltare locală", respectiv Regulamentul (CE) 1407/2013 și **nu va depăși 200.000 euro/beneficiar pe durata a trei exerciții financiare consecutive**, cu excepția **întreprinderilor unice care efectuează transport de mărfuri în contul terților sau contra cost, pentru care sprijinul nu depășește suma de 100.000 euro pe durata a trei exerciții financiare consecutive.**

Investiția se va realiza cu respectarea art. 60 din Reg UE 1306/2013 potrivit căruia nu sunt create condiții pentru a obține în mod necuvenit un avantaj.

Atenție:

Dacă solicitantul a beneficiat de servicii de consiliere pe M02– aceste servicii nu vor mai fi incluse în Studiul de Fezabilitate. Verificarea se va efectua la depunerea Cererii de Finanțare și dacă se constată dubla finanțare, cheltuiala respectivă devine neeligibilă.

Data deciziei de acordare a sprijinului reprezintă data semnării Contractului de Finanțare.

CAPITOLUL 6. CHELTUIELI ELIGIBILE ȘI NEELIGIBILE

În stabilirea tipurilor de acțiuni eligibile și neeligibile, s-a ținut cont de următoarele :

- art. 65 din Reg.(UE) nr. 1303/2013
- art. 69(3) din Reg. (UE) nr. 1303/2013;
- art. 45 din Reg. (UE) nr. 1305/2013;
- art. 13 din Reg. (UE) nr. 807/2014;
- prevederile din PNDR – cap. 8.1 și fișa tehnică a sub-măsurii 19.2;
- aspectele privind demarcarea și complementaritatea operațiunilor;
- respectarea schemei de ajutor de minimis (dacă este cazul).

6.1 CHELTUIELI ELIGIBILE

Finanțarea proiectelor va fi acordată pentru rambursarea cheltuielilor eligibile descrise în fișa măsurii M2/6A din SDL aprobată de AM PNDR, cu respectarea prevederilor din legislația națională și europeană specifice tipurilor de operațiuni finanțate prin măsură.

ATENȚIE !

Tipurile de activități eligibile NU trebuie să fie neapărat în conformitate cu Lista codurilor CAEN eligibile pentru finanțare (Anexa 7 la Ghidul solicitantului), care are doar caracter informativ ! Anexa 8 la Ghidul solicitantului conține lista codurilor CAEN aferente activităților pentru care sunt permise doar cheltuieli de dotare.

Acțiunile eligibile conform fișei tehnice a măsurii M2/6A din SDL sunt :

- + investiții pentru producerea și comercializarea produselor neagricole. De exemplu :
  - fabricarea produselor textile, îmbrăcăminte, articole de marochinărie, articole de hârtie și carton;
  - fabricarea produselor chimice, farmaceutice;
  - activități de prelucrare a produselor lemnoase;
  - industrie metalurgică, fabricare de construcții metalice, mașini, utilaje și echipamente;
  - fabricarea de produse electrice sau electronice.
- + investiții pentru activități meșteșugărești (activități de artizanat și alte activități tradiționale neagricole- olărit, brodat, prelucrare manuală a fierului, lânii, lemnului, pielii)
- + investiții legate de furnizarea de servicii:
  - servicii medicale, sociale, sanitar-veterinare;
  - servicii de reparații mașini, unelte, obiecte casnice;
  - servicii de consultanță, contabilitate, juridice, audit;
  - activități de servicii în tehnologia informației și servicii informatice;
  - servicii tehnice, administrative, etc.
- + investiții pentru infrastructură în unitățile de primire turistică tip agro-turistic, proiecte de activități de agrement;
- + investiții pentru producția de combustibil din biomasă (Ex : fabricarea de peleți și brichete) în vederea comercializării

Costuri eligibile specifice :

- + construcția, extinderea și / sau modernizarea și dotarea clădirilor;
- + achiziționarea și costurile de instalare , inclusiv în leasing financiar, de utilaje, instalații și echipamente noi;
- + investiții intangibile : achiziționarea sau dezvoltarea de software și achiziționarea de brevete, licențe, drepturi de autor, mărci.

Cheltuielile legate de achiziția în leasing a activelor, pot fi considerate eligibile doar în cazul în care leasingul ia forma unui leasing financiar și prevede obligația beneficiarului de a cumpara bunurile respective la expirarea contractului de leasing.

Cheltuielile privind costurile generale ale proiectului sunt eligibile dacă îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

- a) dacă respectă prevederile art. 45 din Regulamentul UE nr. 1305/2013;
- b) sunt prevăzute sau rezultă din aplicarea legislației în vederea obținerii de avize, acorduri și autorizații necesare implementării activităților eligibile ale operațiunii ori din cerințele minime impuse de PNDR 2014-2020;
- c) sunt aferente, după caz: unor studii și/sau analize privind durabilitatea economică și de mediu, studiu de fezabilitate, proiect tehnic, document de avizare a lucrărilor de intervenție, întocmite în conformitate cu prevederile legislației în vigoare;
- d) sunt necesare în procesul de achiziții publice pentru activitățile eligibile ale operațiunii;
- e) sunt aferente activităților de coordonare și supervizare a execuției și recepției lucrărilor de construcții-montaj.

Cheltuielile de **consultanță și pentru managementul proiectului** sunt eligibile dacă respectă condițiile a)-e) și vor fi decontate proporțional cu valoarea fiecărei tranșe de plată aferente proiectului.

Prin excepție, **cheltuielile de consultanță pentru întocmirea dosarului** cererii de finanțare se pot deconta integral în cadrul primei tranșe de plată.

Costurile generale ale proiectului pentru care sunt puse condițiile a)-e) trebuie să se încadreze în maximum **10% din totalul cheltuielilor eligibile pentru proiectele care prevăd construcții-montaj** și în limita a **5% pentru proiectele care prevăd investiții în achiziții, altele decât cele referitoare la construcții-montaj.**

Cheltuielile necesare pentru implementarea proiectului sunt eligibile dacă:

- a) sunt realizate efectiv **după data semnării contractului de finanțare** și sunt în legătură cu îndeplinirea obiectivelor investiției;
- b) sunt efectuate **pentru realizarea investiției** cu respectarea rezonabilității costurilor (încadrarea în prețurile stabilite în *Baza de date Prețuri de referință a AFIR*, iar în cazul în care nu se identifică în această bază de date, prezentarea ofertelor corespunzătoare tipului de achiziție realizată: o ofertă pentru prețuri sub 15.000 euro și două oferte pentru prețuri peste 15.000 euro);
- c) sunt efectuate cu **respectarea prevederilor contractului de finanțare** semnat cu AFIR;
- d) sunt **înregistrate în evidențele contabile ale beneficiarului, sunt identificabile, verificabile și sunt susținute de originalele documentelor justificative**, în condițiile legii.

Cheltuieli eligibile cu mijloacele de transport specializate

Sunt acceptate pentru finanțare următoarele tipuri de mijloace de transport:

- Ambulanță umană;
- Autospecială pentru salubritate;
- Mașină specializată pentru intervenții, prevăzută cu nacelă pentru execuția de lucrări la înălțime;

- Autocisternă pentru produse nealimentare (doar autocisternă pe autoșasiu - exclus cap tractor și remorcă autocisternă sau una din ele separat)
- Mașină de măturat carosabilul;
- Auto betonieră;
- Autovidanță;
- Utilaj specializat pentru împrăștiere material antiderapant (este eligibil doar dacă echipamentul este montat direct pe autoșasiu, fără a putea fi detașat).
- Mijloc de transport de agrement (ex.: ATV, biciclete, trotinete etc.).

Ambulanța veterinară, mașina de transport funerar sunt eligibile cu îndeplinirea cumulativă a următoarelor condiții:

- mijlocul de transport sa fie incadrat in categoria N1 sau N24 cu maximum 3 locuri și 2 uși de acces in cabina;
- să fie modificat constructiv și omologat R.A.R. ca autovehicul special/specializat pentru activitatea propusă prin proiect, cu excepția ambulanțelor veterinare
- în cazul ambulanțelor veterinare, omologarea RAR se obține în baza unui aviz emis de Colegiul Medicilor Veterinari care atesta ca autovehiculul este dotat conform Hotărârii Consiliului National 2016; RAR va face mențiunea ”echipare specifică intervenției medicină veterinară”
- în cartea de identitate a vehiculului trebuie înregistrată mențiunea specială din care să reiasă modificarea de structură, conform cerințelor autorității publice de resort și legislației în vigoare.
- mijlocul de transport nu va fi folosit pentru alte activități, cu excepția celor propuse prin proiect.

Mijloacele de transport de mai sus trebuie să fie compacte, specializate și să deservească exclusiv activitățile propuse prin proiect. Nu se accepta mijloace de transport de tip tractor/cap tractor cu remorca/semiremorca (capul tractor poate fi folosit si pentru alte tipuri de activitati).

Se va aduce **obligatoriu omologarea RAR** la ultima tranșă de plată.

Utilajele agricole nu sunt costuri acceptate la finanțare !

În cazul proiectelor prin care se propune achiziția de echipamente de agrement (ex.: arc, echipament Paintball, echipamente gonflabile etc.) solicitantul/beneficiarul are obligația de a utiliza echipamentele achiziționate **numai în scopul deservirii activităților propuse prin proiect și numai în aria geografică descrisă în Studiul de fezabilitate.**

În cazul în care în perioada de valabilitate a Contractului de finanțare (inclusiv în perioada de monitorizare) se constată **utilizarea echipamentelor și a mijloacelor de transport de agrement în afara ariei descrise**, va fi recuperat întregul ajutor financiar plătit până la data respectivă.

Activele corporale și necorporale rezultate din implementarea proiectelor finanțate potrivit submăsurii 2/6A, inclusiv prin schemele de ajutor, **trebuie să fie incluse în categoria activelor proprii ale beneficiarului** și să fie utilizate pentru activitatea care a beneficiat de finanțare nerambursabilă pentru minimum 5 ani de la data efectuării ultimei plăți.

Atenție! In ariile naturale protejate sunt eligibile echipamentele de agrement autopropulsate numai cu acordul administratorului/custodelui ariei naturale respective.

În caz de nerespectare a durabilității investiției, contribuția publică alocată prin M2/6A se recuperează în condițiile art. 71 din Regulamentul (UE) nr. 1.303/2013, în termen de 5 ani de la efectuarea plății finale către beneficiar, termen valabil și pentru recuperarea contribuției publice aferente oricăror cheltuieli/activități neeligibile din cadrul investiției finanțate din fonduri nerambursabile.

În condițiile art. 71 din Regulamentul (UE) nr. 1.303/2013, în cazul unei operațiuni constând în investiții în infrastructură sau producție, contribuția din PNDR 2014-2020 se recuperează dacă, în termen de 10 ani de la efectuarea plății finale către beneficiar, activitatea de producție în cauză este delocalizată în afara Uniunii Europene, cu excepția situației în care beneficiarul este un IMM, pentru care termenul de recuperare este de 7 ani. În cazul în care contribuția prin PNDR 2014-2020 ia forma unui ajutor de stat, perioada de 10 ani se înlocuiește cu termenul-limită aplicabil potrivit normelor privind ajutorul de stat

6.2 Acțiuni neeligibile

- ▣ prestarea de servicii agricole, achiziționarea de utilaje și echipamente agricole aferente acestei activități, în conformitate cu Clasificarea Activităților din Economia Națională;
- ▣ procesarea și comercializarea produselor prevăzute în Anexa 1 din Tratat;
- ▣ producția de electricitate din biomasă ca și activitate economică;
- ▣ cheltuielile cu achiziționarea de bunuri și echipamente “second-hand”;
- ▣ cheltuieli efectuate înainte de semnarea contractului de finanțare a proiectului cu excepția costurilor generale definite la Art. 45, alin.2, litera c) din Regulamentul UE 1305/2013, care pot fi realizate înainte de depunerea cererii de finanțare;
- ▣ cheltuieli cu achiziția mijloacelor de transport pentru uz personal și pentru transport persoane;
- ▣ cheltuieli cu investițiile ce fac obiectul dublei finanțări care vizează aceleași costuri eligibile;
- ▣ cheltuieli în conformitate cu Art.69, alin. (3) din Regulamentul UE nr. 1303/2013 și anume : dobânzi debitoare; achiziționarea de terenuri construite și neconstruite; taxa pe valoarea adăugată, cu excepția cazului în care acesta nu se poate recupera în temeiul legislației naționale privind TVA-ul sau a prevederilor specifice pentru instrumente financiare; în cazul contractelor de leasing, celelalte costuri legate de contractele de leasing, cum ar fi marja locatorului, costurile de refinanțare a dobânzilor, cheltuielile generale și cheltuielile de asigurare, cheltuieli care fac obiectul finanțării altor programe europene/naționale, conform Cap.14 și 15 din PNDR.

CAPITOLUL 7. SELECȚIA PROIECTELOR

7.1 Criterii de selecție

Selecția proiectelor se efectuează de către GAL și parcurge toate etapele prevăzute în Cap. XI al SDL-“Procedura de evaluare și selecție a proiectelor depuse în cadrul SDL”, aprobată de către DGDR AM PNDR, inclusiv etapa de soluționare a contestațiilor.

Evaluarea criteriilor de selecție se face numai pentru Cererile de finanțare declarate eligibile, pe baza Cererii de finanțare, inclusiv a anexelor tehnice și administrative depuse de solicitant.

Proiectele care nu corespund obiectivelor și priorităților stabilite în SDL, nu vor fi selectate în vederea depunerii la AFIR.

Punctajul fiecărui proiect se va calcula ținând seama de criteriile de selecție specificate în fișa tehnică a măsurii M2/6A din SDL, în baza informațiilor furnizate de solicitant în cererea de finanțare.

Cererile de Finanțare care au punctajul estimat (auto-evaluare/pre-scoring) mai mic decât pragul minim de calitate nu pot fi depuse.

Înainte de depunerea Cererii de Finanțare solicitantul realizează autoevaluarea (prescoring-ul) acesteia, ceea ce presupune estimarea punctajului în mod cât mai obiectiv, justificarea modalității de stabilire a punctajului în cadrul studiului de fezabilitate, prezentarea documentelor relevante atașate dosarului cererii de finanțare și înscrierea acestuia în Cererea de Finanțare, la secțiunea A „Date despre tipul de proiect și beneficiar”.

În situația în care, proiectele al căror punctaj va scădea în urma evaluării GAL sub pragul minim vor fi declarate neconforme (nefinanțabile) și nu vor mai intra în procesul de selecție.

Punctajul proiectului se calculează în baza următoarelor principii și criterii de selecție:

Nr. crt.	Criteriul de selecție	Punctaj
CS1	Diversificarea activității agricole a fermelor existente către activități non agricole	10 p
CS2	Crearea/diversificarea de activități în agroturism, industrii creative și culturale, inclusiv meșteșuguri :	
	a) investiții în agroturism	10 p
	b) industrii creative și culturale, inclusiv meșteșuguri	5 p
CS3	Localizarea întregii activități a solicitantului în spațiul rural aferent regiunii Suceava Sud Est	10 p
CS4	Numărul de locuri de muncă nou create	Max 45 p
CS5	Întreprinderi solicitante care au ca asociați/administrator un membru al minorităților locale	10 p
CS6	Proiecte ce includ activități de protejare a mediului înconjurător	15 p
TOTAL		100 p

Punctajul fiecărui proiect se va calcula în baza informațiilor furnizate de solicitant în documentele atașate Cererii de finanțare.

Evaluarea criteriilor de selecție și acordarea punctajelor va fi realizată de 2 experți evaluatori din cadrul GAL, pe principiul “patru ochi”.

Modalitatea de acordare a punctajului pentru fiecare criteriu de selecție este următoarea :

CS1 : Diversificarea activității agricole a fermelor existente către activități non agricole

Punctajul maxim care se poate acorda este de 10 puncte. Punctajul se va acorda pe baza fundamentării argumentate a necesității și oportunității investiției, conform SDL și Fișei tehnice măsurii M2/6A, pentru proiectele care sunt inițiate de o întreprindere existentă (cel puțin PFA), care a desfășurat în principal activitate în domeniul agricol* și intenționează să-și diversifice activitatea în sectorul non-agricol.

*Activitatea agricolă trebuie să fie realizată pe perioada a cel puțin 12 luni de la data înființării și până la data depunerii cererii de finanțare.

Se vor verifica informațiile în : Studiul de Fezabilitate/Documentația de Avizare pentru Lucrări de Intervenții, Documente care atestă forma de organizare a solicitantului/ (doc 3, 4, 6 din CF)/ Certificat de înregistrare în Registrul unic de identificare (APIA) și/sau Registrul exploatațiilor – ANSVSA.

CS2 : Crearea/diversificarea de activități în agroturism, industrii creative și culturale, inclusiv meșteșuguri

Punctajul care se acorda este diferențiat, în funcție de tipul de proiect : 10 puncte pentru investiții în agroturism și 5 puncte pentru industrii creative și culturale, inclusiv meșteșuguri . Punctajul se va acorda pe baza fundamentării argumentate a necesității și oportunității investiției, adecvată nevoilor din teritoriul GAL,conform SDL și Fișei tehnice măsurii M2/6A.

Sunt eligibile proiectele care propun activități aferente unuia sau mai multor coduri CAEN incluse in Anexa7/8 – maximum 5 coduri, în situația în care aceste activități se completează, dezvoltă sau se optimizează reciproc.

În cazul în care prin proiect sunt propuse activități complementare aferente mai multor coduri CAEN, care ar primi punctaje diferite in cadrul acestui criteriu de selectie, proiectul va primi punctajul cel mai mic aferent acestui principiu.

În cazul în care prin proiect sunt propuse activități aferente mai multor coduri CAEN, cu intensități diferite (70%, respectiv 90%), proiectul va primi intensitatea cea mai mica.

Se vor verifica informațiile în : Studiul de Fezabilitate/Documentația de Avizare pentru Lucrări de Intervenții, alte documente relevante.

CS3 : Localizarea întregii activități a solicitantului în spațiul rural aferent regiunii Suceava Sud Est

Punctajul maxim care se poate acorda este de 10 puncte. Punctajul se va acorda pentru proiectele care sunt inițiate de o întreprindere care are întreaga activitate localizată în spațiul rural aferent microregiunii Suceava Sud Est.

Se vor verifica informațiile în : Studiul de Fezabilitate/Documentația de Avizare pentru Lucrări de Intervenții, certificat constatator emis de ORC cu privire la sediul social și punctele de lucru ale solicitantului etc.

CS4 : Numărul de locuri de muncă nou create

Se va acorda punctajul în funcție de numărul de locuri de muncă cu normă întreagă create în cadrul proiectului. Astfel, pentru crearea unui loc de muncă se obțin 15 puncte. Punctajul maxim acordat poate fi de 45 puncte.

Se vor verifica informațiile în : Studiul de Fezabilitate/Documentația de Avizare pentru Lucrări de Intervenții, Angajamentul privind crearea locurilor de muncă.

Notă : Se consideră loc de muncă nou creat dacă este cu normă întreagă. Un loc de muncă cu jumătate de normă reprezintă 0,5 dintr-un loc de muncă nou creat. Locul de muncă nou creat cu jumătate de normă se ia în considerare și se monitorizează sub forma : 2 locuri de muncă cu jumătate de normă se echivalează cu un loc de muncă cu normă întreagă.

CS5 : Întreprinderi solicitante care au ca asociați/administrator un membru al minorităților locale

Pentru întreprinderile care au cel puțin un asociat sau administrator un membru al minorităților locale, pentru acest criteriu de selecție se vor acorda 10 puncte. Se vor verifica informațiile în : SF/DALI, documente înființare solicitant.

CS6 : Proiecte ce includ activități de protejare a mediului înconjurător

Se va acorda punctajul de 15 puncte proiectelor de investiții care prevăd un set de reguli minime de protecția mediului și de gestionare corespunzătoare a deșeurilor. Proiectele care nu prevăd un set de reguli minime de protecția mediului și de gestionare corespunzătoare a deșeurilor vor primi 0 puncte la evaluarea acestui criteriu.

Se vor verifica informațiile în : Studiul de Fezabilitate/Documentația de Avizare pentru Lucrări de Intervenții.

Rezultatul verificării și evaluării criteriilor de selecție se consemnează în *Fișa de evaluare a criteriilor de selecție*, care va fi completată și semnată de către doi experți din cadrul GAL și verificată de managerul GAL.

Punctajul maxim care poate fi acordat la evaluare : 100 puncte.

Pentru această măsură punctajul minim pentru fiecare proiect, pentru a fi admis în etapa de selecție pentru finanțare , este de 10 puncte.

7.2 Procedura de selecție

Selecția proiectelor în cadrul GAL va fi realizată de către *Comitetul de Selecție*, format din 7 membri ai parteneriatului din cadrul SDL, reprezentanți legali sau alte persoane mandatate în acest sens de către respectivele entități juridice, în conformitate cu prevederile statutare. Pentru membrii Comitetului de selecție se vor stabili membri supleanți, care vor înlocui membrii titulari atunci când aceștia nu pot participa din motive obiective. La selecția proiectelor se va aplica regula “dublului cvorum”, respectiv, pentru validarea voturilor, este necesar ca în momentul selecției să fie prezenți cel

puțin 50 % din membrii Comitetului de selecție, din care peste 50 % să fie din mediul privat și din societatea civilă.

Pentru transparența procesului de selecție a proiectelor, la aceste selecții va lua parte și un reprezentant al Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, din cadrul Compartimentului de Dezvoltare Rurală (CDRJ) de la nivel județean, aflat în subordinea MADR.

Membrii Comitetului de Selecție au obligația de a respecta prevederile OG nr. 66/2011 privind evitarea conflictului de interese și prevederile Cap. XII al SDL- "Descrierea mecanismelor de evitare a posibilelor conflicte de interese conform legislației naționale".

Premergător procesului de evaluare și selecție fiecare membru al Comitetului de Selecție, respectiv persoanele implicate în procedul de evaluare a proiectelor vor completa și semna *Declarația pe propria răspundere privind evitarea conflictului de interese*.

Dacă unul dintre membrii Comitetului de Selecție constată că se află într-o situație de conflict de interese în raport cu unul dintre solicitanții proiectelor eligibile pentru selecție, acesta nu are drept de vot și nu va participa la întâlnirea comitetului respectiv.

Comitetul de Selecție analizează lista proiectelor eligibile depuse, verifică punctajul fiecărui proiect și suma solicitată, ordonează proiectele în funcție de punctaj, iar dacă este cazul, verifică criteriile de departajare a proiectelor cu punctaj egal și aprobă proiectele care se încadrează în suma alocată sesiunii. Pentru realizarea selecției proiectelor, Comitetul de Selecție analizează dacă valoarea publică totală, exprimată în euro, a proiectelor eligibile ce întrunesc punctajul minim este situată sub sau peste valoarea totală alocată măsurii, în cadrul sesiunii de depunere.

Pot fi întâlnite următoarele situații :

- 1) când valoarea publică totală a proiectelor eligibile care au îndeplinit punctajul minim este mai mică sau egală cu valoarea totală alocată măsurii în cadrul unei sesiuni de selecție, Comitetul de Selecție va propune aprobarea pentru finanțare a tuturor proiectelor;
- 2) când valoarea publică totală a proiectelor eligibile care au îndeplinit punctajul minim este mai mare decât valoarea totală alocată măsurii în cadrul unei sesiuni de selecție, Comitetul de Selecție va analiza lista proiectelor eligibile cu punctajul acordat și va realiza selecția în ordinea descrescătoare a punctajului de selecție, în cadrul sumei alocate.

În cazul proiectelor cu același punctaj, departajarea acestora se va face în funcție de valoarea eligibilă a proiectului, în ordine crescătoare !

În cazul proiectelor cu același punctaj și aceeași valoare eligibilă, **departajarea proiectelor** depuse de solicitanți se realizează pe baza următorului criteriu de departajare (**descrescător**) :

CD 1 (CS 4) : Numărul de locuri de muncă nou create

Dacă și după acest criteriu proiectele rămân cu punctaj egal, departajarea se va face după :

CD 2 (CS 6) : Proiecte ce includ activități de protejare a mediului înconjurător

În situația în care și după această departajare există proiecte cu punctaj egal, departajarea finală se va realiza după criteriul următor :

CD 3(CS 5): Întreprinderi solicitante care au ca asociați/administrator un membru al minorităților locale

Proiectul care va duce la crearea unui număr mai mare de locuri de muncă nou create va avea întâietate.

Termenul de verificare a Cererilor de finanțare sub aspectul conformității este de **maxim 2 zile** lucrătoare; termenul de verificare a eligibilității și evaluare a criteriilor de selecție este de **maxim 30 zile lucrătoare** de la data înregistrării la GAL a Dosarului Cererii de Finanțare.

În situația în care verificarea îndeplinirii unuia sau mai multor criterii de eligibilitate presupune utilizarea de către experții evaluatori ai GAL a unor documente/ baze de date de uz intern ale Agenției (de ex.: Registrul debitorilor, Buletinul Procedurilor de Insolvență etc.), se va proceda astfel:

- GAL va transmite o solicitare către OJFIR de care aparține, prin care va solicita informațiile menționate în cadrul fișelor de evaluare specifice, necesare evaluării proiectelor;
- experții Serviciului LEADER și Investiții Non-agricole din cadrul OJFIR vor efectua verificările prin accesarea documentelor/ bazelor de date ale AFIR și vor comunica GAL rezultatele în termen de maxim 2 (două) zile de la data înregistrării solicitării, prin intermediul unei adrese de transmitere.

Rezultatele procesului de selecție se consemnează în **Raportul intermediar de selecție**. În acest raport vor fi înscrise proiectele retrase, neeligibile, eligibile neselectate și eligibile selectate, valoarea publică a acestora, numele solicitanților, iar pentru proiectele eligibile punctajul obținut pentru fiecare criteriu de selecție. Acesta va fi semnat de către toți membrii prezenți ai Comitetului de Selecție, specificându-se apartenența la mediul privat sau public, cu respectarea precizărilor din PNDR. Raportul de selecție intermediar va fi datat, avizat și de către Președintele GAL/Reprezentantul legal al GAL sau de un alt membru al Consiliului Director al GAL mandatat în acest și va prezenta ștampila GAL.

Raportul intermediar de selecție va fi publicat pe pagina de web a GAL. În baza acestuia, experții GAL vor înștiința solicitantii asupra rezultatelor procesului de evaluare și selecție. **Notificările către solicitanți** asupra rezultatului selecției vor fi semnate de către Reprezentantul legal al GAL/managerul GAL și vor fi transmise în **termen de 3 zile** lucrătoare, cu confirmare de primire din partea solicitantului.

Notificările solicitanților cu privire la rezultatul evaluării și selecției proiectelor vor conține informații cu privire la statutul proiectelor în urma evaluării, motivele pentru care proiectele nu au fost eligibile și / sau selectate precum și locul și perioada de depunere a eventualelor contestații.

În cazul în care proiectul este eligibil și a fost punctat, notificarea va menționa punctajul obținut pentru fiecare criteriu de selecție, motivele pentru care au fost sau, după caz, nu au fost punctate criteriile de selecție, precum și, atunci când este cazul, precizări cu privire la reducerea valorii eligibile, a valorii publice sau a intensității sprijinului.

Notificarea se atașează la dosarul administrativ al cererii de finanțare.

Beneficiarii care au fost notificați de către GAL asupra faptului că proiectele acestora au fost declarate neeligibile sau nu au fost selectate, pot depune contestații la sediul GAL în termen de maximum **5 zile lucrătoare de la data primirii**, sau **7 zile lucrătoare** de la postarea pe site-ul GAL a Raportul de selecție intermediar.

Contestațiile semnate de beneficiari vor fi depuse personal sau trimise prin poștă sau fax, la sediul GAL, aflat în incinta Primăriei din Loc. Vadu- Moldovei, Str. Principală, Nr.389, Jud. Suceava.

Vor fi considerate contestații și vor fi analizate doar acele solicitări care contestă elemente legate de eligibilitatea proiectului depus, punctarea unui/unor criterii de selecție, valoarea proiectului declarată eligibilă/valoarea sau intensitatea sprijinului public acordat pentru proiectul depus.

Contestațiile primite vor fi înaintate către *Comisia de Soluționarea Contestațiilor*, înființată la nivelul GAL, fiind compusă din 3 persoane, altele decât cele care fac parte din Comitetul de Selecție. Componenta Comisiei de Soluționare a Contestațiilor va respecta ponderile privind participarea public-privată, aplicate și pentru constituirea Comitetului de Selecție, iar membrii Comisiei de Soluționare a Contestațiilor vor respecta regulile evitării conflictului de interese, completând aceeași *Declarație de evitare a conflictului de interese* ca și membrii Comitetului de selecție.

Comisia de Soluționare a Contestațiilor va analiza doar proiectele care au făcut obiectul contestațiilor. *Termenul* de instrumentare a tuturor contestațiilor depuse pentru o măsură este de maximum **10 zile lucrătoare** de la expirarea termenului maxim de depunere a contestațiilor. Acesta poate fi prelungit, cu aprobarea Consiliului Director, în următoarele situații : dacă se analizează contestațiile depuse pe două sau mai multe măsuri; dacă numărul de contestații depuse este mare; dacă perioada de analiză a contestațiilor se suprapune cu sesiuni de verificare a proiectelor depuse la GAL.

În urma verificării contestațiilor depuse, Comisia de Soluționare a Contestațiilor va emite un **Raport de Contestații**, care însoțește Contestația și eventual alte documente depuse de solicitant. Raportul de Contestații propune admiterea sau respingerea contestației, va fi semnat de către membrii Comisiei de Soluționare a Contestațiilor și va fi înaintat Comitetului de Selecție în vederea întocmirii Raportului de Selecție Final. GAL va posta pe pagina de web proprie Raportul de Contestații și vor fi notificați solicitanții cu privire la rezultatul analizării contestației în **termen de 3 zile** de la publicarea Raportului de contestații. În baza Raportului de Contestații, Comitetul de Selecție va emite **Raportul de Selecție Final**, în care vor fi înscrise proiectele retrase, neeligibile, eligibile neselectate, eligibile selectate, valoarea acestora, numele solicitanților, iar pentru proiectele eligibile punctajul obținut pentru fiecare criteriu de selecție.

În Raportul de Selecție Final vor fi evidențiate proiectele declarate eligibile / selectate în urma soluționării contestațiilor.

Acesta va fi semnat și aprobat de către toți membrii prezenți ai Comitetului de Selecție, specificându-se apartenența la mediul privat sau public – cu respectarea precizărilor din PNDR, ca partea publică să reprezinte mai puțin de 50%, iar organizațiile din mediul urban să reprezinte mai puțin de 25%.

De asemenea, Raportul de selecție va prezenta semnătura reprezentantului CDRJ, care supervizează procesul de selecție. Avizarea Raportului de selecție de către reprezentantul CDRJ reprezintă garanția faptului că procedura de selecție a proiectelor s-a desfășurat corespunzător și s-au respectat principiile de selecție din fișa măsurii din SDL, precum și condițiile de transparență care trebuiau asigurate de către GAL. Raportul de selecție va fi datat, avizat și de către Președintele GAL/Reprezentantul legal al GAL sau de un alt membru al Consiliului Director al GAL mandatat în acest și va prezenta ștampila GAL.

GAL va înștiința solicitanții asupra rezultatelor finale ale procesului de evaluarea și selecție.

Dacă în urma perioadei de soluționare a contestațiilor nu intervin modificări în Raportul Intermediar de Selecție, GAL „Suceava Sud Est” va emite o notă asumată și semnată de președintele/reprezentantul legal GAL (sau o persoană mandatată în acest sens) în care vor fi descrise toate etapele procedurii de evaluare și selecție aplicată și faptul că, după parcurgerea tuturor etapelor, asupra Raportului Intermediar de Selecție nu au intervenit modificări, acesta devenind Raport final de selecție la data semnării Notei. GAL are obligația de a atașa această Notă la documentele emise de GAL care însoțesc proiectele selectate depuse la AFIR, precum și de a transmite o copie scanată a acesteia către CDRJ spre informare.

Procesul de evaluare și selecție a proiectelor și procesul de soluționare a contestațiilor se va desfășura cu respectarea “Procedurii de evaluare și selecție a proiectelor” din cadrul Cap. XI din SDL și a “Procedurii pentru evaluarea și selecția proiectelor depuse în cadrul apelurilor de selecție lansate de GAL și pentru soluționarea contestațiilor”, elaborate de GAL și publicate pe site-ul <http://galsuceavasudest.ro>.

CAPITOLUL 8. VALOAREA SPRIJINULUI NERAMBURSABIL

Contribuția publică totală a măsurii : 32.512,74 Euro.

Sprijinul public nerambursabil în cadrul acestei măsuri este de maxim 32.512,74 Euro/proiect.

Intensitatea sprijinului public nerambursabil acordat în cadrul acestei măsuri este de **70%** și poate fi majorat până la **90%** din totalul cheltuielilor eligibile în următoarele cazuri :

- pentru solicitanții care desfășoară activități de producție, servicii medicale, sanitar-veterinare și agro-turism;
- pentru fermierii care își diversifică activitatea de bază agricolă prin dezvoltarea unor activități non-agricole.

Tipul de sprijin acordat prin măsura M2/6A :

- rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv de solicitant
- plata în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100% din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45(4) și art. 63 ale R(UE) nr. 1305/2013.

Principiul de bază al finanțării nerambursabile este acela al rambursării cheltuielilor eligibile efectuate (suportate și plătite efectiv) în prealabil de către beneficiar.

În conformitate cu prevederile art. 60 din Regulamentul (CE) nr. 1306/2013, nu sunt eligibili beneficiarii care au creat în mod artificial condițiile necesare pentru a beneficia de finanțare în cadrul măsurilor PNDR 2014-2020. În cazul constatării unor astfel de situații, în orice etapă de derulare a proiectului, acesta este declarat neeligibil și se procedează la recuperarea sprijinului financiar, dacă s-au efectuat plăți.

CAPITOLUL 9. COMPLETAREA, DEPUNEREA ȘI VERIFICAREA DOSARULUI CERERII DE FINANȚARE

Completarea dosarului Cererii de Finanțare

Solicitanții vor utiliza Cererea de Finanțare – Anexa 1 la Ghidul Solicitantului, disponibilă pe site-ul GAL la momentul lansării apelului de selecție (format editabil).

Conform specificațiilor din Ghidul sub-măsurii 19.2, Cererea de Finanțare este cea aferentă măsurii clasice finanțate prin PNDR 2014-2020 ale cărei obiective/priorități corespund/sunt similare informațiilor prezentate în fișa tehnică a măsurii din SDL selectată de DGDR-AM-PNDR.

Cererea de Finanțare va fi redactată pe calculator de către solicitant, în limba română

Atenție !

- completarea Cererii de Finanțare, inclusiv a anexelor acesteia, se va face conform modelului standard selectat/adaptat de GAL;
- modificarea modelului standard de către solicitant (eliminarea, renumerotarea secțiunilor, anexarea documentelor suport în altă ordine decât cea specificată etc) poate conduce la respingerea Dosarului Cererii de Finanțare pe motiv de neconformitate administrativă;
- bugetul indicativ, Anexa A1-Deviz financiar-Capitolul 3, Anexa A2 –Deviz pe obiect, Anexa A3-Deviz capitolul 2 și Deviz capitolul 5, vor fi completate în funcție de actul normativ care a stat la baza întocmirii SF/DALI, respectiv HG 28/2008 sau HG 907/2016.
- Cererea de Finanțare și anexele acesteia trebuie completate într-un mod clar și coerent pentru a înlesni procesul de evaluare a acesteia. În acest sens, se vor furniza numai informațiile necesare și relevante, care vor preciza modul în care va fi atins scopul proiectului, avantajelor ce vor rezulta din implementarea acestuia și în ce măsură proiectul contribuie la realizarea obiectivelor Strategiei de Dezvoltare Locală;
- documentele obligatorii care trebuie anexate la momentul depunerii Cererii de Finanțare vor fi cele precizate în modelul-cadru (Secțiunea E).

Solicitanții vor respecta încadrarea în prevederile art.24 alin (5) din HG 226/2015, conform cărora “un solicitant poate depune și derula în același timp mai multe proiecte de investiții finanțate în cadrul sub-măsurii 19.2, cu condiția să facă dovada existenței cofinanțării private, dacă este cazul, cumulată pentru toate proiectele, cu respectarea condițiilor de eligibilitate ale programului, respectării regulilor ajutoarelor de minimis și dacă nu creează artificial condițiile necesare pentru a obține în mod necuvenit un avantaj, cu respectarea prevederilor legale în vigoare”.

Dosarul Cererii de Finanțare conține Cererea de Finanțare însoțită de anexele tehnice și administrative, conform listei documentelor prezentată la Cap. 15 din prezentul Ghid, legate într-un singur dosar, astfel încât să nu permită detașarea și/sau înlocuirea acestora.

Formularul Cererii de Finanțare-Anexa 1 la prezentul Ghid și celelalte anexe sunt disponibile pe site-ul <http://galsuceavasudest.ro>.

Cererea de Finanțare trebuie însoțită de anexele prevăzute în modelul standard. Anexele Cererii de Finanțare fac parte integrantă din aceasta.

În conformitate cu Ghidul de Implementare sub-măsurii 19.2, responsabilitatea completării Cererii de Finanțare aparține solicitantului.

Compartimentul tehnic al GAL asigură suport informativ privind aspectele de conformitate pe care solicitanții trebuie să le îndeplinească pentru completarea cererilor de finanțare.

Depunerea dosarului Cererii de Finanțare la GAL

Dosarul Cererii de Finanțare, cuprinzând Cererea de Finanțare completată și documentele atașate (conform Listei Documentelor – Cap. 15 din Ghid și secțiunea E din Cererea de Finanțare), va fi depus de către solicitant la secretariatul GAL în format **letric în 2 exemplare (un original și o copie) și două exemplare în format electronic** (CD/DVD-care vor cuprinde scan-ul Cererii de Finanțare și a documentelor anexate). Formatul electronic va conține Cererea de Finanțare, însoțită de documentația justificativă, inclusiv de partea economică a studiului de fezabilitate care va fi folosită la verificarea bugetului indicativ, a planului financiar și a viabilității proiectului.

Scanarea se va efectua după finalizarea dosarului (paginare, mențiunea “conform cu originalul” etc), înainte de a fi legat, preferabil cu o rezoluție de scanare de 150 dpi, în fișiere format PDF.

După scanarea tuturor documentelor atașate Cererii de Finanțare, acestea vor fi salvate ca fișiere distincte cu denumirea conform listei documentelor din secțiunea E din Cererea de Finanțare.

Dosarul Cererii de Finanțare va fi depus la secretariatul GAL de către reprezentantul legal al solicitantului, așa cum este precizat în formularul Cerere de Finanțare sau de un împuternicit, prin procura legalizată (în original) a reprezentantului legal înainte de data limită de depunere a proiectelor, care figurează în Apelul de selecție.

Verificarea dosarului Cererii de Finanțare la nivelul GAL

O cerere nu va fi acceptată pentru verificare în următoarele cazuri :

- dacă a mai fost depusă în cadrul aceluiași apel de selecție și a fost declarată neconformă de două ori;
- dacă a mai fost depusă în cadrul aceluiași apel de selecție și a fost retrasă de solicitant.

Experții GAL vor verifica inclusiv încadrarea în prevederile art.24 alin.(5) din HG 226/2015, conform cărora “un solicitant poate depune și derula în același timp mai multe proiecte de investiții finanțate în cadrul sub-măsurii 19.2, cu condiția să facă dovada existenței cofinanțării private, dacă este cazul, cumulată pentru toate proiectele, cu respectarea condițiilor de eligibilitate ale programului, respectării regulilor ajutoarelor de minimis și dacă nu creează artificial condițiile necesare pentru a obține în mod necuvenit un avantaj, cu respectarea prevederilor legale în vigoare.”

Verificarea conformității Cererii de Finanțare la nivelul GAL

Verificarea conformității Cererii de Finanțare este realizată cu respectarea “Procedurii de evaluare și selecție a proiectelor” din cadrul Capitolului XI din SDL, a “Procedurii pentru evaluarea și selecția proiectelor depuse în cadrul apelurilor de selecție lansate de GAL și pentru soluționarea contestațiilor”, verificarea având la baza “Metodologiei de verificare a conformității” specifică M2/6A din SDL. Rezultatele verificării vor fi consemnate în *Fișa de verificare a conformității*.

Controlul conformității constă în verificarea Cererii de finanțare : dacă a fost folosită varianta adecvată a formularului, indicată de GAL și postată pe site-ul propriu; dacă este corect completată, prezentată pe suport de hârtie și în format electronic (CD/DVD); dacă sunt atașate toate anexele tehnice

și administrative cerute pe partea E a formularului Cererii de Finanțare; dacă dosarul Cererii de Finanțare a fost legat, paginat și opisat (Opisul documentelor este pagina cu numărul "0"), cu toate paginile numerotate manual în ordine de la "1" la "n" în partea de sus, unde "n" este numărul total al paginilor din dosarul complet, inclusiv documentele anexate, astfel încât să nu permită detașarea și/sau înlocuirea documentelor; exemplarul original are înscris pe copertă, în partea dreaptă superioară, mențiunea "ORIGINAL". Fiecare pagină are semnătura/ștampila solicitantului în colțul din dreapta sus; copiile documentelor originale (Ex : act de proprietate, bilanț contabil vizat de administrația financiară etc), trebuie să conțină mențiunea "Conform cu originalul". Expertul GAL verifică concordanța copiei cu originalul, semnează și datează ultima pagină a documentului "copie".

Expertul care verifică conformitatea va verifica pe CD/DVD formatul electronic al documentelor atașate : Cererea de Finanțare, inclusiv documentația atașată acesteia (studiul de fezabilitate și celelalte documente solicitate în Anexa E a Cererii de Finanțare, în formă scanată) și forma electronică editabilă a Cererii de Finanțare.

Toate verificările efectuate și consemnate de către experții GAL în *Fișa de verificare a conformității* vor respecta principiul "4 ochi".

Verificarea conformității se va realiza în maxim **2 zile lucrătoare** de la depunerea și înregistrarea Dosarului Cererii de Finanțare la GAL.

După verificarea conformității pot exista două situații :

a) *Cererea de finanțare este declarată conformă;*

În acest caz, *Fișa de verificare a conformității* împreună cu exemplarul letric al Cererii de Finanțare se înregistrează de către expertul care a efectuat verificarea în Registrul de înregistrare a cererilor de finanțare conforme. Solicitantul semnează *Fișa de verificare a conformității*, se fac două copii din care una va fi dată solicitantului, iar a doua copie se arhivează la GAL. Cererea de Finanțare conformă va intra în următoarea etapă de verificare și anume verificarea eligibilității.

b) *Cererea de finanțare este declarată neconformă.*

În acest caz, GAL înștiințează solicitantul că cererea de Finanțare este neconformă, i se explică cauzele neconformității și solicitantul ia la cunoștință prin semnarea *Fișei de verificare a conformității*. Solicitantul va primi Cererea de Finanțare neconformă în original și copia după *Fișa de verificare a conformității*, care atestă neconformitatea documentară.

Copia dosarului Cererii de Finanțare, copia electronică a Dosarului Cererii de Finanțare și exemplarul original al Fișei de verificare a conformității se vor arhiva la GAL.

Cererile de Finanțare declarate neconforme pot fi refăcute (corectate/completate) și redepuse de către solicitanți în cadrul aceleiași sesiuni de selecție (dacă sesiunea mai este deschisă) sau în cadrul următoarei sesiuni de selecție care va fi lansată de GAL pentru aceeași măsură din SDL (dacă au mai rămas fonduri disponibile). Aceeași Cerere de Finanțare poate fi declarată neconformă de maximum două ori în cadrul unei sesiuni de primire a proiectelor.

Verificarea eligibilității Cererii de Finanțare la nivelul GAL

Verificarea eligibilității tehnice și financiare a Cererii de Finanțare este realizată cu respectarea “Procedurii de evaluare și selecție a proiectelor” din cadrul Capitolului XI din SDL, “Procedurii pentru evaluarea și selecția proiectelor depuse în cadrul apelurilor de selecție lansate de GAL și pentru soluționarea contestațiilor”, verificarea având la bază “Metodologia de verificare a eligibilității” specifică M2/6A din SDL. Rezultatele verificării vor fi consemnate în *Fișa de verificare a criteriilor de eligibilitate*.

Criteriile de eligibilitate sunt preluate din fișa tehnică a măsurii din SDL aprobată de către DGDR-AM-PNDR, la acestea fiind adăugate condițiile de eligibilitate prevăzute de legislația europeană, Cap.8.1 din PNDR 2014-2020, HG 226/2015 privind stabilirea Cadrului general de implementare a măsurilor programului național de dezvoltare rurală cofinanțate din FEADR și de la bugetul de stat și legislația națională specifică. Acestea sunt detaliate în Capitolul 5 din prezentul ghid.

Fiecare Cerere de Finanțare *conformă* va fi verificată în ceea ce privește eligibilitatea de către 2 experți din cadrul GAL, conform principiului “4 ochi”. Verificarea eligibilității tehnice și financiare constă în verificarea eligibilității solicitantului, a criteriilor generale de eligibilitate, a studiului de fezabilitate și bugetul indicativ al proiectului precum și a tuturor documentelor anexate. Verificarea este făcută pe baza documentelor provenite de la solicitant. Sunt eligibili solicitanții care la momentul depunerii Cererii de Finanțare respectă condițiile detaliate în prezentul ghid. Investiția propusă pentru sprijinul nerambursabil trebuie să îndeplinească toate condițiile de eligibilitate detaliate în Capitolul 5 al prezentului ghid. Documentele atașate Cererii de Finanțare trebuie să fie în conformitate cu specificațiile de la capitolul 15 al prezentului ghid.

Verificarea bugetului indicativ al proiectului vizează următoarele aspecte : dacă informațiile furnizate în cadrul bugetului indicativ din Cererea de Finanțare sunt corecte și sunt în conformitate cu devizul general și devizele pe obiect precizate în SF/DALI; corectitudinea ratei de schimb ; încadrarea corectă a cheltuielilor eligibile și a cheltuielilor neeligibile în capitolele bugetare; încadrarea costurilor cu consultanța și managementul proiectului în limitele procentuale maxime stabilite prin prevederile legale; rezonabilitatea prețurilor (conform prevederilor art. 8, alin. (3), lit. (a) și (b) din HG 226/2015, cu modificările și completările ulterioare; planul financiar, indicatorii de monitorizare; verificarea în vederea evitării dublei finanțări; dacă la fundamentarea costului investiției de bază s-a ținut cont de standardul de cost stabilit prin HG 363/2010, cu modificările și completările ulterioare; dacă pentru lucrări există în SF/DALI declarația proiectantului semnată și ștampilată, privind sursa de prețuri; dacă proiectul se încadrează în plafonul maxim al sprijinului public nerambursabil; alte aspecte relevante, conform Fișei de verificare a criteriilor de eligibilitate și a Metodologiei de verificare a eligibilității, specifică M2/6A din SDL.

Important !

Conform specificațiilor Ghidului de Implementare a sub-măsurii 19.2, solicitantul va avea în vedere următoarele aspecte :

- valoarea proiectului trebuie să fie fundamentată în raport cu durata, acțiunile și rezultatele proiectului și categoriile de cheltuieli să fie încadrate corect în bugetul indicativ;
- costurile prevăzute în proiect trebuie să fie rezonabile, justificate și să corespundă principiilor unei bune gestionări financiare, în special din punct de vedere al raportului preț-calitate și al rentabilității.

În situația în care sunt criteriile de eligibilitate care necesită lămuriri suplimentare, expertul GAL întocmește *Fișa de solicitare a informațiilor suplimentare*, în care se solicită informații suplimentare de la solicitant. Solicitantul trebuie să trimită la GAL informațiile cerute în termen de maxim **5 zile lucrătoare** de la data primirii formularului. Informațiile suplimentare se solicită, de regulă, doar o singură dată și în următoarele cazuri :

- în cazul în care documentația tehnico-economică (Studiul de Fezabilitate/Documentația de Avizare pentru Lucrări de Intervenții) conține informații insuficiente pentru clarificarea unui criteriu de eligibilitate sau există informații contradictorii în interiorul ei, sau față de cele menționate în Cererea de Finanțare;
- în caz de suspiciune privitoare la amplasamentul investiției, se poate solicita extras de Carte Funciară chiar și în situațiile în care nu este obligatorie depunerea acestui document;
- în cazul în care avizele, acordurile, autorizațiile au fost eliberate de către autoritățile emitente într-o formă care nu respectă protocoalele încheiate între AFIR și instituțiile respective;
- în cazul în care în bugetul indicativ (inclusiv devizele financiare și devizele pe obiect) există diferențe de calcul sau încadrarea categoriilor de cheltuieli eligibile/neeligibile nu este făcută corect.

Informațiile transmise de solicitant în răspunsul la informațiile suplimentare care nu au fost solicitate de expertul GAL, nu vor fi luate în considerare la evaluarea proiectului. Dacă informațiile suplimentare primite conduc la necesitatea corectării bugetului indicativ, expertul va notifica solicitantul asupra acestei situații, cu solicitarea de a transmite bugetul rectificat. În situații excepționale, prin această notificare se pot solicita și alte clarificări, a căror necesitate a apărut ulterior transmiterii răspunsului la informațiile suplimentare solicitate inițial. În cazul unui refuz al solicitantului de a corecta bugetul, expertul va întocmi bugetul indicativ corect, solicitantul având opțiunea de a contesta bugetul numai după notificare în urma raportului Comitetului de Selecție.

Verificarea eligibilității va fi realizată de doi experți evaluatori, pe principiul “4 ochi”, pe baza verificării documentației și, dacă este cazul, a informațiilor obținute în urma vizitei pe teren. Dacă este necesară verificarea în teren a criteriilor de eligibilitate, atunci decizia privind eligibilitatea unui proiect va fi luată numai după efectuarea vizitei în teren.

Rezultatul verificării este completarea *Fișei de verificare a criteriilor de eligibilitate*, care va fi datată și semnată de cei doi evaluatori și de managerul GAL. În urma verificării eligibilității, proiectele depuse de solicitanți pot fi eligibile sau neeligibile. Dacă sunt respectate toate criteriile de eligibilitate și nu sunt create condiții artificiale, proiectele sunt eligibile.

Verificarea pe teren a cererilor de finanțare la nivelul GAL

În etapa de evaluare a proiectului, experții GAL pot realiza vizite pe teren, dacă se consideră necesar. Scopul verificării pe teren este de a controla și compara datele și informațiile cuprinse în anexele tehnice și administrative ale Cererii de Finanțare și concordanța acestora cu elementele existente pe amplasamentul propus. Dacă este necesară vizita pe teren, beneficiarul proiectului va fi notificat în acest sens. La vizita în teren, experții GAL compară verificarea anumitor criterii de eligibilitate pe baza documentelor (etapa verificării administrative) cu realitatea de pe teren, pentru a se asigura de corectitudinea răspunsurilor și pentru a se obține o decizie rezonabilă privind corectitudinea încadrării în criteriile de eligibilitate și selecție. Concluzia privind respectarea condițiilor de eligibilitate

pentru cererile de finanțare, pentru care s-a decis verificarea pe teren, se va formula numai după verificarea pe teren, după care se va completa *Fișa de verificare în teren* (o copie a acestei fișe fiind înmănată beneficiarului).

Verificarea eligibilității proiectelor depuse la GAL se va realiza în maxim **30 zile lucrătoare** de la depunerea Cererii de Finanțare la GAL. Dacă sunt solicitate informații suplimentare, acest termen va fi prelungit cu termenul acordat pentru răspunsul solicitantului. Concluzia privind respectarea condițiilor de eligibilitate pentru Cererile de Finanțare pentru care s-a decis verificarea pe teren se va formula numai după verificarea pe teren.

Rezultatul final al verificării eligibilității se consemnează în *Fișa de verificare a criteriilor de eligibilitate*. După verificarea eligibilității proiectului pot exista următoarele situații:

a) *Cererea de Finanțare este declarată eligibilă*

În acest caz, proiectul va trece în faza procedurală următoare : evaluarea criteriilor de selecție.

b) *Cererea de Finanțare este declarată neeligibilă*

În acest caz, se va întocmi și trimite formularul Notificarea Cererilor de Finanțare eligibile/neeligibile, prin care solicitantul va fi notificat privind neeligibilitatea Cererii de Finanțare, precizându-se criteriile de eligibilitate care nu sunt îndeplinite, cauzele care au condus la neeligibilitatea proiectului precum și posibilitatea solicitantului de a contesta decizia în termen **de 5 zile lucrătoare** de la primirea notificării.

Verificarea criteriilor de selecție la nivelul GAL

Selecția proiectelor se efectuează de către GAL și este realizată cu respectarea “Procedurii de evaluare și selecție a proiectelor” din Capitolul XI din SDL, a “Procedurii pentru evaluarea și selecția proiectelor depuse în cadrul apelurilor de selecție lansate de GAL și pentru soluționarea contestațiilor”, verificarea având la bază “Metodologia de evaluare a criteriilor de selecție specifică M2/6A din SDL”. Rezultatele verificării vor fi consemnate în *Fișa de evaluare a criteriilor de selecție*.

Evaluarea criteriilor de selecție se face numai pentru Cererile de Finanțare declarate eligibile, pe baza Cererii de Finanțare, inclusiv a anexelor tehnice și administrative depuse de solicitant și, după caz, a informațiilor suplimentare solicitate în urma verificării și evaluării. În răspunsul solicitantului la eventuala solicitare de informații suplimentare vor fi reținute și acceptate de evaluatori doar acele informații relevante care clarifică informațiile din documentele obligatorii existente la dosarul Cererii de Finanțare, fără înlocuirea documentelor obligatorii la depunerea Cererii de Finanțare sau modificarea acestora.

Toate verificările și evaluările efectuate de către evaluatorii GAL vor respecta principiul de verificare “4 ochi”, pe baza informării competente și bine documentate, aplicând criteriile de selecție precizate în fișa tehnică a măsurii M2/6A din SDL, care au fost stabilite în conformitate cu obiectivele acesteia. În funcție de sistemul de punctaj stabilit, se va efectua evaluarea criteriilor de selecție pentru toate Cererile de Finanțare eligibile, va fi acordat numărul de puncte aferent fiecărui criteriu conform documentelor din dosarul Cererii de Finanțare și se va calcula scorul atribuit fiecărui proiect. Rezultatul verificării și evaluării criteriilor de selecție se consemnează în *Fișa de evaluare a criteriilor de selecție*, care va fi completată și semnată de către doi experți din cadrul GAL și verificată de managerul GAL.

Verificarea și evaluarea criteriilor de selecție, precum și procedura de selecție a fost detaliată în Capitolul 7 – SELECȚIA PROIECTELOR, din prezentul ghid.

Comitetul de Selecție trebuie să se asigure de faptul că proiectul ce urmează a primi finanțare se regăsește în obiectivele propuse în Strategia de Dezvoltare Locală, se încadrează în planul financiar al GAL iar implementarea proiectului reprezintă o prioritate în vederea implementării Strategiei de Dezvoltare Locală.

Verificarea dosarului Cererii de Finanțare la nivelul AFIR

Conform prevederilor Ghidului și Procedurii de implementare a Măsurii 19.2. Cererile de Finanțare selectate de GAL vor fi depuse la nivelul SLIN-OJFIR. Experții SLIN-OJFIR verifică dacă solicitantul a folosit modelul-cadru de formular corespunzător Cererii de Finanțare specifică măsurii din PNDR ale cărei obiective/priorități corespund/sunt similare proiectului propus, raportat de tipul de beneficiar, conform Anexei I la Ghidul de implementare a Măsurii 19.2 și transmit Cererile de Finanțare către serviciile de specialitate responsabile din cadrul structurilor teritoriale ale AFIR, respectiv :

- la nivelul CRFIR se vor depune proiectele cu construcții-montaj (indiferent de tipul de beneficiar), precum și proiectele de investiții aferente beneficiarilor publici;
- la OJFIR se vor depune proiectele cu achiziții simple (fără construcții-montaj).

Reprezentanții GAL sau solicitanții pot depune la AFIR proiectele selectate de către GAL nu mai târziu **de 15 zile calendaristice** de la Raportul de selecție întocmit de GAL, astfel încât să poată fi realizată evaluarea și contractarea acestora în termenul limită prevăzut de legislația în vigoare.

Cererile de finanțare vor fi depuse la OJFIR/CRFIR pe raza căruia se implementează proiectul. Proiectele vor fi verificate pe măsură ce vor fi depuse de către reprezentanții GAL sau solicitanți, fiind o sesiune deschisă permanent, până la epuizarea fondurilor alocate Submăsurii 19.2, în cadrul fiecărei Strategii de Dezvoltare Locală.

La depunerea proiectului la OJFIR trebuie să fie prezent solicitantul sau un împuternicit al acestuia. În cazul în care solicitantul dorește, îl poate împuternici pe reprezentantul GAL să depună proiectul.

Cererea de Finanțare se depune în format letric în original - 1 exemplar, împreună cu formatul electronic (CD/DVD – 1 exemplar, care va cuprinde scan-ul Cererii de Finanțare și anexele aferente) la expertul Compartimentului de Evaluare (CE) al Serviciului LEADER și Investiții Non-agricole de la nivelul OJFIR. Pentru acele documente care rămân în posesia solicitantului, copiile depuse în Dosarul Cererii de Finanțare trebuie să conțină mențiunea „Conform cu originalul”. În vederea încheierii contractului de finanțare, solicitanții declarați eligibili vor trebui să prezinte obligatoriu documentele specifice precizate în cadrul Cererii de Finanțare în original, în vederea verificării conformității.

Toate cererile de finanțare depuse în cadrul Sub-măsurii 19.2 la structurile teritoriale ale AFIR trebuie să fie însoțite în mod obligatoriu de :

- ✓ Fișa de verificare a conformității, întocmită de GAL (formular propriu);
- ✓ Fișa de verificare a eligibilității, întocmită de GAL (formular propriu);
- ✓ Fișa de verificare a criteriilor de selecție, întocmită de GAL (formular propriu);

- ✓ Raportul de selecție din care să reiasă statutul de proiect selectat după parcurgerea etapei de depunere și soluționare a contestațiilor/ Raportul suplimentar (dacă este cazul) în cadrul căruia au fost incluse, emis de GAL și avizat de CDRJ;
- ✓ Nota de asumare prin care Raportul intermediar de selecție devine Raport final de selecție, emisă de GAL (dacă este cazul);
- ✓ Copii ale declarațiilor persoanelor implicate în procesul de evaluare și selecție de la nivelul GAL, privind evitarea conflictului de interese (formular propriu);
- ✓ Formularul F2- Formular de verificare a Apelului de selecție emis de CDRJ ;
- ✓ Formularul F3- Formular de verificare a procesului de selecție emis de CDRJ.

Pe durata procesului de evaluare, solicitanții, personalul GAL și personalul AFIR vor respecta legislația incidentă, precum și versiunea Ghidului de Implementare și a Manualului de Procedură pentru Sub-măsura 19.2, în vigoare la momentul depunerii proiectului la GAL.

Verificarea încadrării proiectelor la nivelul AFIR

Verificarea încadrării proiectului se realizează la nivelul serviciului de specialitate responsabil din cadrul OJFIR/CRFIR. În cazul în care se constată erori de formă (de ex : omisiuni privind bifarea anumitor casete – inclusiv din Cererea de Finanțare, semnării anumitor pagini, atașării unor documente obligatorii) expertul OJFIR/CRFIR poate solicita informații suplimentare.

Experții OJFIR/CRFIR pot solicita documente și informații suplimentare (formular E 3.4L) în etapa de verificare încadrării proiectului, către GAL sau solicitant (în funcție de natura informațiilor solicitate), termenul de răspuns fiind de maximum 5 zile lucrătoare de la momentul luării la cunoștință de către solicitant/GAL.

În cazul în care sunt necesare informații suplimentare și acestea sunt solicitate de expertul OJFIR/CRFIR, termenul de emitere a Fișei de verificare a conformității E 2.1L va fi de maximum 3 zile lucrătoare. Experții OJFIR/CRFIR pot solicita documente și informații suplimentare (formular E 3.4L) în etapa de verificare a conformității proiectului, către GAL sau solicitant (în funcție de natura informațiilor solicitate).

Fișa de verificare a conformității (E2.1L) cuprinde două părți :

- **Partea I – Verificarea documentelor emise de GAL**

Expertul OJFIR/CRFIR care primește Cererea de Finanțare trebuie să se asigure de prezența fișelor de verificare (conformitate, eligibilitate, criteriile de selecție, verificare pe teren – dacă este cazul), a Raportului de contestații, dacă este cazul, întocmite de GAL și de copiile declarațiilor privind evitarea conflictului de interese. Raportul de selecție va prezenta semnătura reprezentantului CDRJ care supervizează procesul de selecție. Reprezentantul CDRJ va menționa pe Raportul de Selecție faptul că GAL a respectat principiile de selecție din fișa măsurii din SDL, precum și dispozițiile minime obligatorii privind asigurarea transparenței apelului de selecție respectiv, așa cum sunt menționate în Ghidul de Implementare aferent Sub-măsurii 19.2. Semnătura reprezentantului CDRJ pe Raportul de Selecție validează conformitatea procesului de selecție față de prevederile din SDL.

Reprezentantul GAL/solicitantul (după caz) va semna pe loc de luare la cunoștință pe Fișa de verificare a conformității (E2.1L)- Partea I.

Cererile de Finanțare pentru care concluzia verificării a fost “neconform”, ca urmare a verificării punctelor specifice în Partea I, se returnează reprezentantului GAL/solicitantului (după caz). În acest caz, proiectul poate fi redepus, cu documentația pentru care a fost declarat neconform refăcută. Redepunerea se poate face în baza aceluiași Raport de Selecție.

Aceeași Cerere de Finanțare poate fi depusă de maximum două ori, în baza aceluiași Raport de Selecție. În cazul în care concluzia verificării conformității (Partea I) este de două ori “neconform”, Cererea de Finanțare se returnează solicitantului, iar acesta poate redepune proiectul la următorul Apel de Selecție lansat de GAL, pe aceeași măsură.

- **Partea a II a – Verificarea încadrării proiectului**

Experții vor verifica încadrarea corectă a proiectului, respectiv utilizarea corectă a Cererii de Finanțare folosită pentru depunere. Se va utiliza ca bază de verificare descrierea măsurii aferente, existentă în SDL a GAL care a selectat proiectul, respectiv încadrarea corectă în Domeniul de intervenție principal al măsurii (conform Regulamentului UE nr. 1305/2013) corelat cu indicatorii specifici corespunzători domeniului de intervenție

Conform prevederilor Ghidului implementării sub-măsurii 19.2, Cererile de Finanțare pentru care concluzia verificării a fost că proiectul nu este încadrat corect, în baza unuia sau mai multor puncte de verificare din Partea a II-a, vor fi înapoiate GAL/solicitanților. Solicitanții pot reface proiectul și îl pot redepune la GAL în cadrul următorului Apel de Selecție lansat de GAL pentru aceeași măsură, urmând să fie depus la OJFIR în baza unui alt Raport de Selecție.

O cerere de finanțare pentru care concluzia a fost că proiectul nu este încadrat corect de două ori pentru puncte de verificare specifice formularului E 1.2.1L – Partea a II-a, în cadrul sesiunii unice de primire a proiectelor lansată de AFIR, nu va mai fi acceptată pentru verificare.

De asemenea, o cerere de finanțare declarată conformă și retrasă de către solicitant (de două ori), nu va mai fi acceptată pentru verificare la OJFIR/CRFIR.

Pentru proiectele depuse în cadrul Sub-măsurii 19.2, indiferent de specific, retragerea Cererii de Finanțare se realizează în baza prevederilor Manualului de procedură pentru evaluarea, selectarea și contractarea cererilor de finanțare pentru proiecte de investiții, cod manual M01-10.

Verificarea eligibilității la nivelul AFIR

Verificarea eligibilității cererilor de finanțare se realizează la nivelul OJFIR sau CRFIR, în funcție de tipul de proiect. Verificarea eligibilității se va realiza la nivelul aceluiași serviciu care a realizat verificarea încadrării proiectului. Experții OJFIR/CRFIR vor completa Fișa de evaluare generală a proiectului (E1.2L) în ceea ce privește verificarea condițiilor de eligibilitate și a documentelor solicitate. Încadrarea în domeniile de intervenție și indicatorii de monitorizare vor respecta prevederile fișei măsurii din SDL, respectiv cerințele din apelul de selecție lansat de GAL, verificarea realizându-se la nivelul AFIR în etapa de verificare a încadrării proiectului (formular E 1.2.1L).

Verificarea concordanței cu originalul a documentelor atașate la Cererea de Finanțare se va realiza înainte de încheierea contractului de finanțare, când solicitantul declarat eligibil va prezenta originalele documentelor atașate în copie la Cererea de Finanțare, odată cu documentele solicitate în vederea contractării.

Pentru toate proiectele finanțate prin Sub-măsura 19.2, expertul va analiza, la punctul de verificare a Declarației pe propria răspundere a solicitantului, dacă există riscul dublei finanțări, prin compararea documentelor depuse referitoare la elementele de identificare ale serviciilor/investiției finanțate prin alte programe sau măsuri din PNDR, cu elementele descrise în Cererea de Finanțare.

În vederea verificării eligibilității, expertul OJFIR/CRFIR va consulta inclusiv prevederile SDL – Anexa la Acordul-cadru de finanțare încheiat între GAL și AFIR pentru Sub-măsura 19.4 – “*Sprijin pentru cheltuieli de funcționare și animare*”.

Pentru proiectele de investiții, în etapa de evaluare a proiectului, exceptând situația în care în urma verificării documentare a condițiilor de eligibilitate este evidentă neeligibilitatea Cererii de Finanțare, experții verficatori vor realiza vizita pe teren (înștiințând, în prealabil și reprezentanții GAL, care pot asista la verificare, în calitate de observatori), pentru toate proiectele care vizează modernizări (inclusiv dotări), extinderi, renovări, în scopul asigurării că datele și informațiile cuprinse în anexele tehnice și administrative corespund cu elementele existente pe amplasamentul propus, în sensul corelării acestora. Concluzia privind respectarea condițiilor de eligibilitate pentru cererile de finanțare pentru care s-a decis verificarea pe teren se va da numai după verificarea pe teren.

Expertul verficator poate să solicite informații suplimentare în etapa de verificare a eligibilității, dacă este cazul, în următoarele situații :

- informațiile prezentate sunt insuficiente pentru clarificarea unor criterii de eligibilitate;
- prezentarea unor informații contradictorii în cadrul documentelor aferente Cererii de Finanțare;
- prezentarea unor documente obligatorii specifice proiectului, care nu respectă formatul standard (nu sunt conforme);
- necesitatea prezentării unor documente suplimentare fără înlocuirea documentelor obligatorii la depunerea Cererii de Finanțare;
- necesitatea corectării bugetului indicativ.

Atenție !

Conform prevederilor Ghidului de Implementare a Sub-măsurii 19.2, dacă în urma solicitării informațiilor suplimentare, solicitantul trebuie să prezinte documente emise de alte instituții, **aceste**

documente trebuie să facă dovada îndeplinirii condițiilor de eligibilitate la momentul depunerii Cererii de Finanțare.

Solicitările de informații suplimentare pot fi adresate, ca regulă generală, o singură dată de către entitatea la care se află în evaluare Cererea de Finanțare solicitantului sau GAL-ului, în funcție de natura informațiilor solicitate. Termenul de răspuns la solicitarea de informații suplimentare nu poate depăși 5 zile de la momentul luării la cunoștință de către solicitant/GAL. Clarificările admise vor face parte integrantă din Cererea de Finanțare, în cazul în care proiectul va fi aprobat. În situații excepționale, se pot solicita și alte clarificări, a căror necesitate a apărut ulterior transmiterii răspunsului la informațiile suplimentare solicitate inițial.

Un exemplar al Cererilor de Finanțare (copie, în format electronic-CD) care au fost declarate neeligibile de către OJFIR/CRFIR vor fi restituite solicitanților (la cerere), pe baza unui proces-verbal de restituire, încheiat în două exemplare, semnat de ambele părți. Acestea pot fi corectate/completate și redepuse de către solicitanți la GAL, în cadrul următorului Apel de selecție lansat de GAL pentru aceeași măsură. Cererile de Finanțare refăcute vor intra din nou într-un proces de evaluare și selecție la GAL și vor fi redepuse la OJFIR în baza Raportului de selecție aferent noului Apel de selecție lansat de către GAL pentru aceeași măsură. Exemplarul original al Cererii de Finanțare declarată neeligibilă va rămâne la entitatea la care a fost verificată (structura responsabilă din cadrul AFIR), pentru eventuale verificări ulterioare (Audit, DCA, Curtea de Conturi, comisari europeni, eventuale contestații etc.).

Notă :

După evaluarea Cererii de Finanțare, inclusiv după semnarea angajamentului legal, AFIR poate dispune reverificarea proiectului, ca urmare a unei sesizări externe sau ca urmare a unei autosesizări cu privire la existența unor posibile erori de verificare a cerințelor de conformitate și a criteriilor de eligibilitate. Dacă în urma reverificării se constată nerespectarea acestor cerințe, proiectele respective vor fi declarate neconforme/neeligibile.

După finalizarea procesului de verificare a încadrării proiectului și a eligibilității, solicitanții ale căror cereri de finanțare au fost declarate eligibile/neeligibile precum și GAL-urile care au realizat selecția proiectelor vor fi notificați de către OJFIR/CRFIR privind rezultatul verificării cererilor de finanțare. GAL va primi o copie a formularului E6.8.1L comunicat solicitantului, prin fax/poștă/e-mail cu confirmare de primire.

Contestațiile privind decizia de finanțare a proiectelor rezultă ca urmare a verificării eligibilității de către OJFIR/CRFIR pot fi depuse de către solicitant în termen de cinci zile de la primirea notificării (data luării la cunoștință de către solicitant), la sediul OJFIR/CRFIR care a analizat proiectul, de unde va fi redirecționată spre soluționare către o structură AFIR superioară/diferită de cea care a verificat inițial proiectul.

Un solicitant poate depune o singură contestație aferentă unui proiect. Vor fi considerate contestații și analizate doar acele solicitări care contestă elemente tehnice sau legale legate de eligibilitatea proiectului depus și/sau valoarea proiectului declarată eligibilă/valoarea sau intensitatea sprijinului public acordat pentru proiectul depus. Termenul maxim pentru a răspunde contestațiilor adresate este de 30 de zile calendaristice de la data înregistrării la structura care o soluționează.

Un expert din cadrul serviciului care a instrumentat contestația va transmite (prin fax/poștă/e-mail-cu confirmare de primire) solicitantului și GAL-ului formularul E6.8.2.L-Notificarea solicitantului privind contestația depusă și o copie a raportului de contestații.

CAPITOLUL 10. CONTRACTAREA FONDURILOR

După închirierea etapelor de verificare a Cererii de Finanțare, inclusiv a verificării pe teren dacă este cazul pentru proiectele de investiții, experții CRFIR vor transmite către solicitant formularul de Notificare a solicitantului privind semnarea Contractului de Finanțare, care va cuprinde condiții specifice în funcție de măsura ale cărei obiective sunt atinse prin proiect și în funcție de Cererea de Finanțare utilizată.

O copie a formularului va fi transmisă spre știință GAL-ului. În cazul în care solicitantul nu se prezintă în termenul precizat în Notificare pentru a semna Contractul de finanțare și nici nu anunță AFIR, atunci se consideră că a renunțat la sprijinul financiar nerambursabil.

Atenție !

- în caz de neprezentare a documentelor de către beneficiar, în termenele precizate în Notificarea AFIR, sau în cazul în care acesta se regăsește înregistrat în evidențele AFIR cu debite sau nereguli, Agenția își rezervă dreptul de a nu încheia Contractul de finanțare
- solicitanții au obligația de a depune toate documentele necesare în vederea încheierii contractului de finanțare, o singură dată (documentele se vor depune centralizat, indiferent de data emiterii), în termenul precizat în notificarea AFIR
- nedepunerea documentelor obligatorii în termenele prevăzute conduce la neîncheierea contractului de finanțare
- în cazul nedepunerii de către solicitanți a documentelor menționate și în termenele precizate în cuprinsul notificării, acestora li se vor aplica prevederile art. 3 și art. 6 din HG 226/2015 cu modificările și completările ulterioare.

Toate Contractele se întocmesc și se aprobă la nivel CRFIR și se semnează de către beneficiar, cu respectarea termenelor prevăzute de Manualul de procedură pentru evaluarea, selectarea și contractarea cererilor de finanțare pentru proiecte aferente sub-măsurilor, măsurilor și schemelor de ajutor de stat sau de minimis aferente Programului Național de Dezvoltare Rurală 2014-2020 (Cod manual : M01-10-V 05).

Durata de execuție a Contractului de finanțare este de maxim 3 ani (36 luni) pentru proiectele care prevăd investiții cu construcții de montaj și de 2 ani pentru investițiile în achizițiile de utilaje, instalații, echipamente și dotări noi (fără leasing financiar). Durata de execuție prevăzută mai sus poate fi prelungită cu maxim 6 luni, cu acordul prealabil al AFIR și cu aplicarea penalităților specifice beneficiarilor publici sau privați, prevăzute în contractul de finanțare, la valoarea rămasă de rambursat.

Durata de execuție prevăzută mai sus se suspendă în situația în care, pe parcursul implementării proiectului, se impune obținerea, din motive neimputabile beneficiarului, de avize/acorduri/autorizații, după caz, pentru perioada de timp necesară obținerii acestora.

După semnarea Contractelor expertul CRFIR va transmite către GAL o adresă de înștiințare privind încheierea angajamentului legal, din care să reiasă cel puțin numărul și data angajamentului legal, valoarea nerambursabilă contractată și denumirea beneficiarului.

Cursul de schimb utilizat este cursul euro-leu de la data de 1 ianuarie a anului în care a fost luată decizia de acordare a finanțării, respectiv anul semnării contractului de finanțare, publicat pe pagina web a Băncii Central Europene : <http://www.ecb.int/index.html>.

Expertul CRFIR poate solicita informații suplimentare beneficiarului în vederea încheierii Contractului de finanțare. În cazul neîncheierii sau încetării Contractelor, CRFIR va transmite și către GAL o copie a deciziei de neîncheiere/încetare. Sumele aferente Contractelor neîncheiate/încetate se realocă GAL, în vederea finanțării unui alt proiect din cadrul aceleiași măsuri SDL, în care era încadrat proiectul neîncheiat/încetat.

După încheierea contractului de finanțare, toate activitățile pe care solicitantul se angajează să le efectueze prin investiție, atât la faza de implementare a proiectului cât și în perioada de monitorizare, activități pentru care cererea de finanțare a fost selectată pentru finanțare nerambursabilă, devin condiții obligatorii.

Durata de valabilitate a Contractului de Finanțare cuprinde durata de execuție a contractului, la care se adaugă 5 ani de monitorizare de la data ultimei plăți efectuate de Autoritatea Contractantă.

Beneficiarul este obligat să nu înstrăineze sau/și să modifice substanțial investiția realizată prin proiect pe perioada de valabilitate a Contractului de Finanțare.

În situația în care, la verificarea oricărei cereri de plată, sau la verificările efectuate în perioada de monitorizare, se constată că aceste condiții nu mai sunt îndeplinite de către proiect sau beneficiar, plățile vor fi sistate, contractul de finanțare va fi reziliat și toate plățile efectuate de AFIR până la momentul constatării neregularității vor fi încadrate ca debite în sarcina beneficiarului, la dispoziția AFIR.

CAPITOLUL 11. OBȚINEREA AVANSULUI

Beneficiarii proiectelor pot beneficia de plată în avans cu condiția constituirii unei garanții eliberate de o instituție financiară bancară sau nebanară înscrisă în registrul special al Băncii Naționale a României, echivalente procentului de 100% din valoarea avansului.

Pentru solicitantul care a optat pentru avans în vederea demarării investiției în formularul Cererii de Finanțare, AFIR poate să acorde un avans de maxim 50% din valoarea eligibilă nerambursabilă. Avansul poate fi solicitat până la depunerea primei Cereri de plată.

Solicitantul poate primi avansul numai după avizarea achiziției prioritar majoritară de către AFIR și numai după semnarea contractului de finanțare. Garanția financiară se depune odată cu Dosarul Cererii de Plată a Avansului.

Cuantumul avansului este prevăzut în contractul de finanțare încheiat între beneficiar și AFIR.

Garanția aferentă avansului trebuie constituită la dispoziția AFIR pentru o perioadă de timp egală cu durata de execuție a contractului și va fi eliberată în cazul în care AFIR constată că suma cheltuielilor reale efectuate, care corespund contribuției financiare a Uniunii Europene și contribuției publice naționale pentru investiții, depășește suma avansului.

Beneficiarul trebuie să justifice avansul primit de la Autoritatea Contractantă pe baza documentelor justificative solicitate de AFIR conform Instrucțiunilor de plată, Anexă la Contractul de Finanțare până la expirarea duratei de realizare a investiției prevăzute în contractul de finanțare, respectiv la ultima tranșă de plată.

CAPITOLUL 12. ACHIZIȚIILE

Derularea procedurii de achiziții pentru bunuri și execuție lucrări se poate face începând cu data primirii Notificării de selecție a proiectului (inclusiv semnarea contractelor de achiziții) pe proprie răspundere, cu mențiunea că derularea contractului de achiziții pentru bunuri, servicii (managementul proiectului) și execuție lucrări va începe după semnarea contractului de finanțare și după avizul favorabil din partea AFIR.

Întreaga procedură de achiziții servicii, bunuri cu sau fara montaj și de execuție lucrări (construcții, modernizări) în cadrul proiectelor finanțate prin PNDR se va derula on-line pe site-ul www.afir.info, conform prevederilor Manualului de achiziții și instrucțiunilor de publicare disponibile pe site-ul Agenției (tutoriale), valabile atât pentru beneficiari cât și pentru ofertanți, condiția cerută fiind autentificarea beneficiarului/solicitantului pe site-ul www.afir.info.

Termenul de finalizare a achizițiilor și depunerea acestora spre avizare la CRFIR, se va corela cu termenul limită în care trebuie să se încadreze depunerea primei tranșe de plată menționată la art. 4 din HG. 226/2015 cu modificările și completările ulterioare (Beneficiarii prezintă cererea pentru prima tranșă de plată și documentele justificative în termen de cel mult 6 luni de la data semnării contractului de finanțare, în cazul proiectelor pentru investiții în achiziții simple, respectiv în termen de cel mult 12 luni în cazul proiectelor pentru investiții ce presupun construcții-montaj, de la data semnării contractului de finanțare. Aceste termene se pot prelungi cu cel mult 6 luni, cu plata penalităților prevăzute în contractul de finanțare).

Contractele de achiziție publică a Studiului de fezabilitate (SF) sau a Documentației de avizare a lucrărilor de intervenții (DALI) vor conține, în mod obligatoriu, clauze prin care prestatorul se obligă să cesioneze, în mod exclusiv, autorității contractante, drepturile patrimoniale de autor asupra SF/DALI, fără a fi limitat la un teritoriu și timp, în condițiile Legii nr. 8/1996, cu modificările și completările ulterioare.

Prestatorul nu va emite niciun fel de pretenții în privința atribuirii contractului pentru realizarea proiectului tehnic, a detaliilor de execuție, documentațiilor necesare pentru obținerea acordurilor, avizelor și autorizațiilor.

Pentru achiziția serviciilor de elaborare a documentației tehnice de execuție (PT), în cazul în care, operatorul economic care a elaborat studiul de fezabilitate/documentația de avizare a lucrărilor de intervenții/sau alte documentații tehnice ce stau la bază, sau fac parte din caietele de sarcini, se regăsește printre ofertanți în calitate de ofertant/asociat/subcontractant/tert susținător, acesta trebuie să aducă la cunoștința autorității contractante (comisiei de evaluare) această stare de fapt, și să prezinte o declarație din care să rezulte că *implicarea sa în activitatea de elaborare a acestora (SF/DALI, alte documentații tehnice) nu este de natură să denatureze concurența prin apariția unui eventual conflict de interese.*

Regimul conflictului de interese

În contextul derulării achizițiilor publice, se vor respecta regulile de evitare a conflictului de interese prevăzute în Capitolul II, secțiunea 4, din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice, cu completările ulterioare.

Cu titlu exemplificativ, reprezintă situații potențial generatoare de conflict de interese următoarele :

- a) participarea în procesul de verificare/evaluare a solicitărilor de participare/ofertelor a persoanelor care dețin părți sociale, părți de interes, acțiuni din capitalul subscris al unuia dintre ofertanți/candidați, terți susținători sau subcontractanți propuși ori a persoanelor care fac parte din consiliul de administrație/organul de conducere sau de supervizare a unuia dintre ofertanți/candidați, terți susținători ori subcontractanți propuși;
- b) participarea în procesul de verificare/evaluare a solicitărilor de participare/ofertelor a unei persoane care este soț/soție, rudă sau afîn, până la gradul al doilea inclusiv, cu persoane care fac parte din consiliul de administrație/organul de conducere sau de supervizare a unuia dintre ofertanți/candidați, terți susținători ori subcontractanți propuși;
- c) participarea în procesul de verificare/evaluare a solicitărilor de participare/ofertelor a unei persoane despre care se constată sau cu privire la care există indicii rezonabile/informații concrete că poate avea, direct ori indirect, un interes personal, financiar, economic sau de altă natură, ori se află într-o altă situație de natură să îi afecteze independența și imparțialitatea pe parcursul procesului de evaluare;
- d) situația în care ofertantul individual/ofertantul asociat/candidatul/subcontractantul propus/terțul susținător are drept membri în cadrul consiliului de administrație/organului de conducere sau de supervizare și/sau are acționari ori asociați semnificativi persoane care sunt soț/soție, rudă sau afîn până la gradul al doilea inclusiv ori care se află în relații comerciale cu persoane cu funcții de decizie în cadrul autorității contractante sau al furnizorului de servicii de achiziții implicat în procedura de atribuire;
- e) situația în care ofertantul/candidatul a nominalizat printre principalele persoane desemnate pentru executarea contractului persoane care sunt soț/soție, rudă sau afîn până la gradul al doilea inclusiv ori care se află în relații comerciale cu persoane cu funcții de decizie în cadrul autorității contractante sau al furnizorului de servicii de achiziție implicat în procedura de atribuire.

Prin acționar sau asociat semnificativ se înțelege persoana care exercită drepturi aferente unor acțiuni care, cumulate, reprezintă cel puțin 10% din capitalul social sau îi conferă deținătorului cel puțin 10% din totalul drepturilor de vot în adunarea generală.

De asemenea, poate fi considerat conflict de interese situația în care ofertantul câștigător deține pachetul majoritar de acțiuni în două firme participante pentru același tip de achiziție (art. 14 din OUG 66/2011, cu modificările și completările ulterioare).

Nerespectarea de către beneficiarii FEADR a Instrucțiunilor privind achizițiile publice/private-anexă la contractul de finanțare, atrage neeligibilitatea cheltuielilor aferente achiziției de servicii, lucrări sau bunuri.

Pe parcursul derulării procedurilor de achiziții, la adoptarea oricărei decizii, trebuie avute în vedere următoarele principii : nediscriminarea, tratamentul egal, recunoașterea reciprocă, transparența, proporționalitatea, eficiența utilizării fondurilor, asumarea răspunderii.

CAPITOLUL 13. TERMENELE LIMITĂ ȘI CONDIȚIILE PENTRU DEPUNEREA CERERILOR DE PLATĂ A AVANSULUI ȘI A CELOR AFERENTE CERERILOR DE PLATĂ

Pentru proiectele finanțate prin GAL, beneficiarii vor depune la secretariatul GAL cererile de plată a avansului și cele aferente tranșelor de plată. Toate cererile de plată trebuie să fie depuse inițial la GAL pentru efectuarea conformității, iar ulterior, la dosarul cererii de plată GAL va atașa și fișa de verificare a conformității emisă de experții GAL.

Beneficiarii au obligația de a depune la GAL și la AFIR Declarațiile de eșalonare – formular AP 0.1L conform prevederilor Contractului de finanțare cu modificările și completările ulterioare și anexele la acesta. Rectificarea Declarației de eșalonare se poate realiza de către beneficiar de maxim două ori în perioada de execuție a Contractului de finanțare. În situația în care se aprobă prelungirea duratei de execuție peste termenul maxim de 24/36 luni, după caz, beneficiarului i se va mai permite o nouă rectificare în conformitate cu noua perioadă de execuție aprobată.

Pentru depunerea primului dosar de plată, se vor avea în vedere prevederile HG nr. 226/2015, cu modificările și completările ulterioare, în vigoare la data depunerii Dosarului Cererii de Plată.

Beneficiarii sunt obligați să respecte termenele de depunere a cererii pentru prima tranșă de plată prevăzute de art. 4 din HG 226/2015 privind stabilirea cadrului general de implementare a măsurilor programului național de dezvoltare rurală cofinanțate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și de la bugetul de stat, cu modificările și completările ulterioare.

Conform art. 4 alin. (4) și (5) din HG 226/2015 :

(4) Beneficiarii prezintă cererea pentru prima tranșă de plată și documentele justificative în termen de cel mult 6 luni de la data semnării contractului de finanțare, în cazul proiectelor pentru investiții în achiziții simple, respectiv în termen de cel mult 12 luni în cazul proiectelor pentru investiții ce presupun construcții-montaj, de la data semnării contractului de finanțare. Aceste termene se pot prelungi cu cel mult 6 luni, cu plata penalităților prevăzute în contractul de finanțare.

(5) Nedepunerea cererii de plată menționate la alin. (4) are ca efect rezilierea contractului de finanțare. Dosarul Cererii de Plată (DCP) se depune inițial la GAL, în original – 1 exemplar, pe suport de hârtie, la care se atașează pe suport magnetic (copie - 1 exemplar) documentele întocmite de beneficiar.

După verificarea de către GAL, beneficiarul depune documentația însoțită de Fișa de verificare a conformității DCP emisă de către GAL, la structurile teritoriale ale AFIR (OJFIR/CRFIR – în funcție de tipul de proiect).

În cazul în care cererea de plată este declarată “neconformă” de două ori de către GAL, beneficiarul are dreptul de a depune contestație. Dacă în urma analizării contestației, viza GAL-ului rămâne “neconform”, atunci beneficiarul poate adresa contestația către AFIR. Depunerea contestației se va realiza la structura teritorială a AFIR (OJFIR/CRFIR) responsabilă de derularea contractului de finanțare.

Verificarea conformității dosarelor de plată la nivelul GAL, inclusiv depunerea contestațiilor și soluționarea acestora (dacă este cazul) trebuie să respecte încadrarea în termenul maxim de depunere a dosarului de plată la AFIR.

Dosarul Cererii de Plată trebuie să cuprindă documentele justificative prevăzute în Instrucțiunile de plată (anexă la Contractul de finanțare).

Verificările se vor realiza în baza prevederilor procedurale și formularele aferente sub-măsurii în care se încadrează scopul proiectului finanțat, conform codului contractului de finanțare.

Modelele de formulare care trebuie completate de beneficiar (Cererea de plată, Identificarea financiară, Declarația de cheltuieli, Raportul de asigurare, Declarația pe propria răspundere a beneficiarului) sunt disponibile pe site-ul AFIR : www.afir.info.

În cazul proiectelor pentru care se decontează TVA-ul de la bugetul de stat conform prevederilor legale în vigoare beneficiarii trebuie să depună și Declarația de eşalonare a depunerii Dosarelor Cererilor de Plată distinctă pentru TVA. Decontarea TVA de la Bugetul de stat se poate solicita dacă beneficiarul se încadrează în prevederile OUG nr. 49/2015 și a solicitat modificarea corespunzătoare a Contractului de finanțare, conform dispozițiilor Manualului de procedură și a Ghidului de Implementare.

Termenul limită de efectuare a plăților către beneficiar este de maxim 90 zile calendaristice de la data înregistrării cererii de plată conforme.

Pentru toate cererile de plată, după primirea de la AFIR a Notificării cu privire la confirmarea plății, în termen de maxim 5 zile, beneficiarul are obligația de a informa GAL cu privire la sumele autorizate și rambursate în cadrul proiectului.

CAPITOLUL 14. MONITORIZAREA PROIECTULUI

Indicatorii de monitorizare (obligatoriu de îndeplinit) sunt :

- **minim 2 locuri de muncă/proiect pe perioada de 1 an sau mai mare de 1 an).**

După încheierea contractului de finanțare, toate activitățile pe care solicitantul se angajează să le efectueze prin investiție, atât la faza de implementare a proiectului cât și în perioada de monitorizare, activități pentru care cererea de finanțare a fost selectată pentru finanțare nerambursabilă, devin condiții obligatorii.

- Proiectele vor fi monitorizate pe durata de valabilitate a Contractului de Finanțare, care, în cazul proiectelor de investiții cuprinde durata de execuție a contractului, la care se adaugă 5 ani de monitorizare de la data ultimei plăți efectuate de Autoritatea Contractantă.
- Durata de execuție a Contractului de finanțare este de maxim 3 ani (36 luni) pentru proiectele care prevăd investiții cu construcții-montaj și de 2 ani pentru investițiile în achizițiile de utilaje, instalații, echipamente și dotări noi (fără leasing financiar).
- Durata de valabilitate a Contractului de Finanțare cuprinde durata de execuție a contractului, la care se adaugă 5 ani de monitorizare de la data ultimei plăți efectuate de Autoritatea Contractantă.
- În situația în care, la verificarea oricărei cereri de plată, sau la verificările efectuate în perioada de monitorizare, se constată că aceste condiții nu mai sunt îndeplinite de către proiect sau beneficiar, plățile vor fi sistate, contractul de finanțare va fi reziliat și toate plățile efectuate de AFIR până la momentul constatării neregularității vor fi încadrate ca debite în sarcina beneficiarului, la dispoziția AFIR.

- Activele corporale și necorporale rezultate din implementarea proiectelor finanțate prin LEADER, trebuie să fie incluse în categoria activelor proprii ale beneficiarului și să fie utilizate pentru activitatea care a beneficiat de finanțare nerambursabilă pentru minim 5 ani de la data efectuării ultimei plăți.

Notă : În vederea respectării prevederilor Ghidului și Procedurii de implementare a sub-măsurii 19.2 referitoare la monitorizarea implementării proiectelor și a efectuării plăților, la depunerea Dosarului Cererii de finanțare la sediul GAL, fiecare solicitant va depune o declarație pe proprie răspundere completată în două exemplare, prin care își asumă următoarele obligații :

- pe durata de valabilitate și monitorizare a Contractului de Finanțare încheiat cu AFIR, beneficiarul va furniza GAL-ului orice document sau informație în măsură să ajute la colectarea datelor referitoare la indicatorii de monitorizare aferenți proiectului;
- după primirea de la AFIR a Notificării cu privire la confirmarea plății, în termen de maximum 5 zile, beneficiarul are obligația de a informa GAL cu privire la sumele autorizate și rambursate în cadrul proiectului, pentru toate cererile de plată;
- în cazul fiecărei modificări de contract, prin Act adițional/Notă de aprobare privind modificarea Contractului de finanțare/Notificare privind modificarea Contractului de finanțare, beneficiarul va transmite și către GAL o copie a acestora.

CAPITOLUL 15. DOCUMENTELE ATAȘATE CERERII DE FINANȚARE)

1a) Studiul de Fezabilitate (Anexa 2.3), atât pentru proiectele care prevăd construcții-montaj cât și pentru proiectele fără construcții-montaj

1b) Expertiza tehnică de specialitate asupra construcției existente (în cazul proiectelor care prevăd modernizarea/ finalizarea construcțiilor existente/ achiziții de utilaje cu montaj **care schimbă regimul de exploatare a construcției existente**)

1c) Raportul privind stadiul fizic al lucrărilor (în cazul proiectelor care prevăd modernizarea/ finalizarea construcțiilor existente/ achiziții de utilaje cu montaj **care schimbă regimul de exploatare a construcției existente**)(numai în cazul construcțiilor nefinalizate) existente). (numai în cazul construcțiilor nefinalizate)

2.1 Situațiile financiare (bilanț – formularul 10, contul de profit și pierderi - formularul 20, formularele 30 și 40), precedente anului depunerii proiectului înregistrate la Administrația Financiară în care rezultatul operațional (rezultatul de exploatare din contul de profit și pierdere - formularul 20) să fie pozitiv (inclusiv 0)

În cazul în care solicitantul este înființat cu cel puțin doi ani financiari înainte de anul depunerii cererii de finanțare se vor depune ultimele două situații financiare.

Excepție fac întreprinderile înființate în anul depunerii cererii de finanțare.

sau

2.2 Declarație privind veniturile realizate din România în anul precedent depunerii proiectului, înregistrată la Administrația Financiară (formularul 200), însoțită de Anexele la formular în care rezultatul brut (veniturile să fie cel puțin egale cu cheltuielile) obținut în anul precedent depunerii proiectului să fie pozitiv (inclusiv 0)

și/sau

2.3 Declarația privind veniturile din activități agricole impuse pe norme de venit (formularul 221), document obligatoriu de prezentat la depunerea cererii de finanțare;

Sau

2.4 Declarația de inactivitate înregistrată la Administrația Financiară, în cazul solicitanților care nu au desfășurat activitate anterior depunerii proiectului.

Pot apărea următoarele situații:

- În cazul solicitanților înființați în anul depunerii proiectului, aceștia nu vor depune situațiile financiare.
- În cazul în care anul precedent depunerii cererii de finanțare este anul înființării, nu se analizează rezultatul operațional din contul de profit și pierdere sau rezultatul brut din cadrul formularului 200, care poate fi și negativ.
- În cazul solicitanților care nu au desfășurat activitate anterioară depunerii proiectului și au depus la Administrația Financiară Declarația de inactivitate (conform legii) în anul anterior depunerii proiectului, atunci la dosarul Cererii de finanțare solicitantul va depune **Declarația de inactivitate** înregistrată la Administrația Financiară.

Pentru întreprinderi familiale și întreprinderi individuale și persoane fizice autorizate:

Declarație specială privind veniturile realizate în anul precedent depunerii proiectului înregistrată la Administrația Financiară

3. Documente pentru terenurile și/sau clădirile aferente realizării investițiilor :

3.1 Pentru proiectele care presupun realizarea de lucrări de construcție sau achiziția de utilaje/ echipamente cu montaj, se va prezenta înscrisul care să certifice, după caz:

a) Dreptul de proprietate privată

Actele doveditoare ale dreptului de proprietate privată, reprezentate de înscrisurile constatatoare ale unui act juridic civil, jurisdicțional sau administrativ cu efect constitutiv translativ sau declarativ de proprietate, precum:

- Actele juridice translative de proprietate, precum contractele de vânzare-cumpărare, donație, schimb, etc;
- Actele juridice declarative de proprietate, precum împărțeala judiciară sau tranzacția;
- Actele jurisdicționale declarative, precum hotărârile judecătorești cu putere de res-judecata, de partaj, de constatare a uzucapiunii imobiliare, etc.
- Actele jurisdicționale, precum ordonanțele de adjudecare;

b) Dreptul de concesiune - Contract de concesiune care acoperă o perioadă de cel puțin 10 ani începând cu anul depunerii cererii de finanțare, corespunzătoare asigurării sustenabilității investiției și care oferă dreptul titularului de a executa lucrările de construcție prevăzute prin proiect, în copie.

În cazul contractului de concesiune pentru cladiri, acesta va fi însoțit de o adresă emisă de concedent care să specifice dacă pentru clădirea concesionată există solicitări privind retrocedarea.

În cazul contractului de concesiune pentru terenuri, acesta va fi însoțit de o adresă emisă de concedent care să specifice:

- suprafața concesionată la zi - dacă pentru suprafața concesionată există solicitări privind retrocedarea sau diminuarea și dacă da, să se menționeze care este suprafața supusă acestui proces;
- situația privind respectarea clauzelor contractuale, dacă este în graficul de realizare a investițiilor prevăzute în contract, dacă concesionarul și-a respectat graficul de plată a redevenței și alte clauze.

c) Dreptul de suprafață - contract de suprafață care acoperă o perioadă de cel puțin 10 ani începând cu anul depunerii cererii de finanțare, corespunzătoare asigurării sustenabilității investiției și care oferă dreptul titularului de a executa lucrările de construcție prevăzute prin proiect, în copie.

Documentele de la punctele a, b și c de mai sus vor fi însoțite de **documente cadastrale și documente privind înscrierea imobilelor în evidențele de cadastru și carte funciară (extras de carte funciară pentru informare din care să rezulte înscrierea dreptului în cartea funciară, precum și încheierea de carte funciară emisă de OCPI)**, în termen de valabilitate la data depunerii (emis cu maxim 30 de zile înaintea depunerii proiectului)

3.2 Pentru proiectele care propun doar dotare, achiziție de mașini și/sau utilaje fără montaj sau al căror montaj nu necesită lucrări de construcții și/sau lucrări de intervenții asupra instalațiilor existente (electricitate, apă, canalizare, gaze, ventilație, etc.), se vor prezenta înscrisuri valabile pentru o perioadă de cel puțin 10 ani începând cu anul depunerii cererii de finanțare care să certifice, după caz:

- a) dreptul de proprietate privată,
- b) dreptul de concesiune,
- c) dreptul de suprafață,
- d) dreptul de uzufruct;
- e) dreptul de folosință cu titlu gratuit;
- f) împrumutul de folosință (comodat)
- g) dreptul de închiriere/locățiu.

De ex.: contract de cesiune, contract de concesiune, contract de locățiu/inchiriere, contract de comodat.

Definițiile drepturilor reale/ de creanță și ale tipurilor de contracte din cadrul acestui criteriu trebuie interpretate în accepțiunea Codului Civil în vigoare la data lansării prezentului ghid.

Înscrisurile menționate la punctul 3.2 se vor depune respectând una dintre cele 2 condiții (situații) de mai jos:

A. vor fi însoțite de:

-Documente cadastrale și documente privind înscrierea imobilelor în evidențele de cadastru și carte funciară (extras de carte funciară pentru informare din care să rezulte înscrierea dreptului în cartea funciară, precum și încheierea de carte funciară emisă de OCPI), în termen de valabilitate la data depunerii (emis cu maxim 30 de zile înaintea depunerii proiectului)

SAU

B. vor fi încheiate în formă autentică de către un notar public sau emise de o autoritate publică sau dobândite printr-o hotărâre judecătorească.

Atenție! Nu se acceptă documente cu încheiere de dată certă emise de către un notar public.

Atenție! În situația în care imobilul pe care se execută investiția nu este liber de sarcini (îpotecat pentru un credit) se va depune acordul creditorului privind execuția investiției și graficul de rambursare a creditului.

Clarificarea documentelor de proprietate de prezentat la depunerea Cererii de finanțare în cazul PFA,II, IF, care dețin în coproprietate soț/soție, terenul aferent investiției, în calitate de persoane fizice până la autorizarea conform OUG 44/2008:

“În cazul solicitanților Persoane Fizice Autorizate, Intreprinderi Individuale sau Intreprinderi Familiale, care dețin în proprietate terenul aferent investiției, în calitate de persoane fizice împreună cu soțul/soția, este necesar să prezinte la depunerea Cererii de finanțare, documentul prin care a fost dobândit terenul de persoana fizică, conform documentelor de la punctul 3.1, cât și declarația soțului/soției prin care își dă acordul referitor la realizarea și implementarea proiectului de către PFA, II sau IF, pe toată perioada de valabilitate a contractului cu AFIR. Ambele documente vor fi încheiate la notariat în formă autentică. Aceste documente vor fi adăugate la Cererea de finanțare în câmpul ‘Alte documente’”

4. Extras din Registrul agricol – în copie cu ștampila primăriei și mențiunea "Conform cu originalul" pentru dovedirea calității de **membru al gospodăriei agricole**,

5. Copia actului de identitate pentru reprezentantul legal de proiect (asociat unic/asociat majoritar/administrator/ PFA, titular II, membru IF).

6. Documente care atestă forma de organizare a solicitantului.

6.1 Hotărâre judecătorească definitivă pronunțată pe baza actului de constituire și a statutului propriu în cazul Societăților agricole, însoțită de Statutul Societății agricole;

6.2 Act constitutiv pentru Societatea cooperativă agricolă.

6.3 Certificat înregistrare de la Registrul Comertului

10. Declarație privind încadrarea întreprinderii în categoria întreprinderilor mici și mijlocii (Anexa 6.1 din Ghidul solicitantului)

Aceasta trebuie să fie semnată de persoana autorizată să reprezinte întreprinderea.

11. Declarație pe propria răspundere a solicitantului privind respectarea regulii de cumul a ajutoarelor de minimis (Anexa 6.2 din Ghidul solicitantului)

14. Certificat de urbanism pentru investitia propusă prin proiect/ Autorizație de construire pentru proiecte care prevăd construcții, însoțit, dacă este cazul, de actul de transfer a dreptului și obligațiilor ce decurg din Certificatul de urbanism și o copie a adresei de înștiințare.

15. Aviz specific privind amplasamentul și funcționarea obiectivului eliberat de ANT pentru construcția/modernizarea sau extinderea structurilor de primire turistice cu funcțiuni de cazare sau restaurante clasificate conform Ordinului 65/2013 și în conformitate cu Ordonanța de Urgență nr. 142 din 28 octombrie 2008.

16. Certificat de clasificare eliberat de ANT pentru structura de primire turistică cu funcțiuni de cazare sau restaurante clasificate conform Ordinului 65/2013 și în conformitate cu Ordonanța de Urgență nr. 142 din 28 octombrie 2008 (în cazul modernizării/extinderii).

17. Declarație pe propria răspundere a solicitantului cu privire la neîncadrarea în categoria "firma în dificultate", semnată de persoana autorizată să reprezinte întreprinderea, conform legii.

Declarația va fi dată de toți solicitanții cu excepția PFA-urilor, întreprinderilor individuale, întreprinderilor familiale și a societăților cu mai puțin de 2 ani fiscali.

18. Declarație pe propria răspundere a solicitantului ca nu a beneficiat de servicii de consiliere prin M 02 (Anexa 6.4 din Ghidul solicitantului)

19. Declarație expert contabil din care să reiasă că în anul precedent depunerii Cererii de finanțare solicitantul a obținut venituri de exploatare, veniturile din activitățile agricole reprezentând cel puțin 50% din acestea.

23. Alte documente :

- **CODUL RO – APIA**
- **Declarație pe propria răspundere - notificare GAL cu privire la plățile AFIR – Anexa 4**
- **Declarație pe propria răspundere - Asigurare a întreținerii/mentenanței investiției pe o perioadă de minim 5 ani de la data ultimei plăți (Anexa 14)**

Atentie! In categoria "Alte documente" se incadrează și Acordul administratorului/custodelui pentru **arile naturale protejate**, in cazul in care activitate a propusă prin proiect impune.

Documentele trebuie să fie valabile la data depunerii Cererii de finanțare, termenul de valabilitate al acestora fiind în conformitate cu legislația în vigoare.

DOCUMENTELE NECESARE LA ÎNCHEIEREA CONTRACTULUI DE FINANȚARE (NUMEROTATE CONFORM POZIȚIEI DIN CEREREA DE FINANȚARE)

7. Certificate de cazier judiciar: al solicitantului - persoană juridică și al reprezentantului legal-persoană fizică, (doc. 7.1 și 7.2 în Cererea de finanțare);

8. Certificate de atestare fiscală, atât pentru întreprindere cât și pentru reprezentantul legal, emise de către Direcția Generală a Finanțelor Publice și de primăriile pe raza cărora își au sediul social și punctele de lucru (numai în cazul în care solicitantul este proprietar asupra imobilelor) și, dacă este cazul, graficul de reeșalonare a datoriilor către bugetul consolidat. (doc. 8.1 și 8.2 în Cererea de finanțare)

Formatul documentelor poate fi vizualizat pe pagina de internet www.afir.info, secțiunea: Informații utile/ Protocoale de colaborare.

9. Document emis de ANPM, în conformitate cu Protocolul AFIR-ANPM-GNM.

12. Documente care dovedesc capacitatea și sursa de co-finanțare a investiției emise în original de către o instituție financiară (extras de cont și/ sau contract de credit), în termen de maxim 90 de zile de la primirea notificării privind selectarea Cererii de finanțare.

13. Adresă emisă de instituția financiară (bancă/trezorerie) cu datele de identificare ale băncii și ale contului aferent proiectului FEADR (denumirea, adresa băncii, codul IBAN al contului în care se derulează operațiunile cu AFIR). **Nu este obligatorie deschiderea unui cont separat pentru derularea proiectului.**

20. Document emis de DSP județeană conform tipurilor de documente menționate în protocolul de colaborare dintre AFIR și Ministerul Sănătății;

21. Document emis de DSVSA, conform Protocolului de colaborare dintre AFIR și ANSVSA publicat pe pagina de internet www.afir.info;

22. Certificat de cazier fiscal al solicitantului.

Atenție! În cazul modernizărilor solicitantul trebuie să prezinte, după caz, documentul de autorizare eliberat de AJPM/DSP/DSVSA pentru unitățile vizate de proiect, iar acesta trebuie eliberat/ vizat cu cel mult un an în urma față de data depunerii Cererii de finanțare.

Se va prezenta, de asemenea, Nota de constatare privind condițiile de mediu pentru toate unitățile în funcțiune. Data de emisie a Notelor de constatare trebuie să fie cu cel mult un an înaintea depunerii Cererii de finanțare.

